

LEGEA CONCURENȚEI

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege transpune prevederile art. 101–106 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene din 25 martie 1957, prevederile Regulamentului (CE) nr. 1/2003 al Consiliului din 16 decembrie 2002 privind punerea în aplicare a normelor de concurență prevăzute la articolele 81 și 82 din tratat, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L1 din 4 ianuarie 2003, și, parțial, prevederile Regulamentului (CE) nr. 139/2004 al Consiliului din 20 ianuarie 2004 privind controlul concentrărilor economice între întreprinderi, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L24 din 29 ianuarie 2004.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Obiectul și scopul prezentei legi

(1) Prezenta lege stabilește cadrul juridic al protecției concurenței, inclusiv al prevenirii și al contracarării practicilor anticoncurențiale și a concurenței neloiale, al realizării concentrărilor economice pe piață, stabilește cadrul juridic privind activitatea și competența Consiliului Concurenței și responsabilitatea pentru încălcarea legislației în domeniul concurenței.

(2) Scopul prezentei legi constă în reglementarea relațiilor ce țin de protecția, menținerea și stimularea concurenței în vederea promovării intereselor legitime ale consumatorilor.

Articolul 2. Sfera de aplicare a prezentei legi

(1) Prevederile prezentei legi se aplică faptelor acțiuni sau inacțiuni ce au ca obiect sau au ori pot avea ca efect restrângerea, împiedicarea sau denaturarea

concurenței, precum și faptelor acțiuni de concurență neloială, care sînt săvîrșite de:

a) întreprinderi înregistrate în Republica Moldova sau în alte state, precum și de persoane fizice;

b) autorități ale administrației publice centrale sau locale, în măsura în care acestea, prin deciziile emise sau prin actele adoptate, intervin pe piață, influențînd direct sau indirect concurența, cu excepția situațiilor cînd asemenea măsuri sînt luate în aplicarea altor legi sau pentru apărarea unui interes public major.

(2) Sub incidența prezentei legi cad și persoanele asimilate autorităților publice care exercită atribuții de putere publică sau utilizează domeniul public, fiind împuternicite prin lege să presteze un serviciu de interes public.

(3) Întreprinderile cărora li s-a atribuit sarcina de a gestiona serviciile de interes economic general și întreprinderile care prezintă caracter de monopol fiscal se supun prevederilor prezentei legi și, în special, regulilor de concurență în măsura în care aplicarea acestor prevederi nu împiedică, în drept sau în fapt, îndeplinirea misiunii speciale care le-a fost încredințată.

(4) Prevederile prezentei legi se aplică faptelor prevăzute la alin. (1) săvîrșite pe teritoriul Republicii Moldova, precum și celor săvîrșite în afara teritoriului țării atunci cînd produc sau pot produce efecte pe teritoriul Republicii Moldova.

(5) Prezenta lege nu se aplică relațiilor de muncă.

(6) Consiliul Concurenței este autoritatea de concurență națională, competentă de punerea în aplicare a prevederilor prezentei legi, în conformitate cu atribuțiile stabilite de prezenta lege.

(7) Dacă un tratat internațional la care Republica Moldova este parte stabilește alte dispoziții decît cele prevăzute de prezenta lege, se aplică dispozițiile tratatului internațional.

Articolul 3. Principiile de bază ale concurenței

(1) Statul asigură libertatea activității de întreprinzător, protecția concurenței loiale și apărarea drepturilor și intereselor întreprinderilor și ale cetățenilor contra practicilor anticoncurențiale și concurenței neloiale.

(2) Este interzis întreprinderilor să-și exercite drepturile în vederea restrîngerii concurenței și lezării intereselor legitime ale consumatorului.

(3) Prețurile la produse se determină în procesul liberei concurențe, pe baza cererii și ofertei, dacă legea specială nu prevede altfel.

(4) Pentru sectoarele economice în care concurența este restrânsă sau nu există, precum și în împrejurări excepționale (cum ar fi: situațiile de criză, dezechilibrul major dintre cerere și ofertă), Guvernul este în drept să dispună și/sau să aplice măsuri cu caracter temporar pentru a împiedica sau chiar pentru a bloca creșterea excesivă a prețurilor. Aceste măsuri sînt adoptate prin hotărîre de Guvern pe o perioadă de 6 luni, care poate fi prelungită succesiv pentru perioade de cel mult 3 luni, atîta timp cît persistă împrejurările care au justificat hotărîrea Guvernului.

(5) În situațiile prevăzute la alin. (4), intervenția Guvernului se face cu notificarea Consiliului Concurenței, în scopul analizei efectelor măsurii adoptate asupra concurenței.

Articolul 4. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, noțiunile principale utilizate sînt noțiuni autonome ale domeniului concurenței și semnifică următoarele:

acord – orice formă (verbală sau scrisă) de manifestare a voinței comune cu privire la comportamentul pe piață, exprimată de două sau mai multe întreprinderi independente;

acord orizontal – acord sau practică concertată ce se realizează între două sau mai multe întreprinderi care funcționează pe piață la același (aceleași) nivel (niveluri);

acord vertical – acord sau practică concertată convenită între două sau mai multe întreprinderi ce operează fiecare, în sensul acordului sau al practicii concertate, la niveluri diferite ale procesului de producție sau distribuție, care se referă la condițiile în care părțile pot cumpăra, vinde sau revinde anumite produse;

activitate economică – orice activitate care constă în oferirea de produse pe o anumită piață;

asociație de întreprinderi – organizație necomercială constituită benevol de două sau mai multe întreprinderi în modul prevăzut de lege, indiferent de forma juridică de organizare, de tipul de finanțare, de modul în care sînt luate deciziile, de caracterul obligatoriu ori facultativ al acestora, precum și de caracterul public al funcțiilor pe care le exercită;

autorizare – acțiune prin care Consiliul Concurenței îi permite solicitantului să-și realizeze intenția de concentrare economică sau de acordare a ajutorului de stat, eliberându-i un act cu caracter permisiv sub formă de decizie;

cifră totală de afaceri – valoare totală a vânzărilor de produse realizată de o întreprindere în cursul perioadei de gestiune. Cifra totală de afaceri este asimilată:

- a) cu suma veniturilor aferente dobânzilor și suma veniturilor neaferente dobânzilor – pentru bănci, instituțiile care acordă împrumuturi;
- b) cu valoarea totală a primelor brute subscrise, inclusiv de reasigurare – pentru societățile de asigurări;

concentrare economică – operațiuni care au ca rezultat modificări de durată asupra controlului întreprinderilor implicate și, prin urmare, asupra structurii pieței;

concurent – întreprindere independentă care este activă pe o piață relevantă;

concurent potențial – întreprindere independentă care nu este activă pe o piață relevantă, dar care, în cazul unei creșteri permanente a prețurilor relative cu 10%, ar putea efectua investiții suplimentare necesare sau ar putea suporta alte costuri de transformare necesare pentru a intra pe piața relevantă respectivă într-un termen de maximum 3 ani;

concurență – rivalitate economică, existentă sau potențială, între două sau mai multe întreprinderi independente pe o piață relevantă, când acțiunile lor limitează efectiv posibilitățile fiecăreia dintre ele de a influența unilateral condițiile generale de circulație a produselor de pe piața respectivă, stimulează progresul tehnico-științific și creșterea bunăstării consumatorilor;

concurență neloială – orice acțiune, realizată de întreprinderi în procesul concurenței, care este contrară uzanțelor oneste în activitatea economică;

consumator – utilizator, direct sau indirect, de produse, inclusiv producător care utilizează produse pentru prelucrare, comerciant cu ridicata, comerciant cu amănuntul sau consumator final;

control – posibilitate de a exercita o influență decisivă asupra unei întreprinderi, care decurge din drepturi, din contracte sau din orice alte mijloace, separat sau combinate, ținând seama de circumstanțele de drept și de fapt relevante, în special din:

- a) dreptul de proprietate sau de folosință integrală ori parțială asupra activelor unei întreprinderi;
- b) drepturi sau contracte care conferă o influență decisivă asupra structurii, voturilor sau deciziilor organelor de conducere ale unei întreprinderi.

Controlul este dobândit de persoane sau întreprinderi care sînt titulare ale drepturilor ori beneficiare ale drepturilor în baza contractelor în cauză sau care, deși nu sînt titulare ale acestor drepturi sau beneficiare ale drepturilor în baza acestor contracte, au puterea de a exercita drepturile care decurg din acestea;

decizie a asociației de întreprinderi – orice manifestare a voinței exprimată de către asociația de întreprinderi sau de către organele de conducere ale asociației de întreprinderi, indiferent de forma manifestării sau de caracterul obligatoriu ori facultativ;

drepturi exclusive – drepturi acordate de o autoritate publică competentă prin orice act legislativ, normativ sau administrativ al cărui efect este limitarea de a exercita o activitate economică în cadrul unei anumite zone geografice la una sau mai multe întreprinderi și care afectează substanțial capacitatea altor întreprinderi de a desfășura o astfel de activitate în zona respectivă. Drepturile acordate în orice formă, inclusiv prin acte de concesiune, unui număr limitat de întreprinderi pe baza unor criterii obiective, proporționale și nediscriminatorii ce permit oricărei părți interesate care îndeplinește aceste criterii să beneficieze de drepturile în cauză nu pot fi considerate drepturi exclusive;

grup de întreprinderi – întreprindere care exercită controlul și toate întreprinderile controlate direct sau indirect de aceasta;

influență decisivă – capacitate de a determina comportamentul strategic și tactic al întreprinderii;

inspecție – instrument procedural de obținere a informațiilor și a documentelor necesare la locul aflării acestora, utilizat de Consiliul Concurenței pentru constatarea încălcării prezentei legi sau Legii nr. 139 din 15 iunie 2012 cu privire la ajutorul de stat;

întreprindere – orice entitate, inclusiv asociație de întreprinderi, angajată în activitate economică, indiferent de statutul juridic și de modul de finanțare al acesteia;

întreprindere care prezintă caracter de monopol fiscal – întreprindere căreia i s-au atribuit drepturi exclusive de a desfășura o activitate specifică cu scopul de a obține venituri pentru stat;

întreprinderi dependente – întreprinderi care fac parte din același grup de întreprinderi sau sînt controlate de aceeași persoană ori de aceleași persoane;

întreprinderi implicate – întreprinderi care participă la o concentrare economică;

întreprinderi independente – alte întreprinderi decât cele dependente;

notificare – solicitare, adresată Consiliului Concurenței, de autorizare a intenției de a realiza o operațiune de concentrare economică sau de acordare a ajutorului de stat;

piață geografică relevantă – zonă în care întreprinderile sînt implicate în oferta sau cererea de pe piața relevantă a produsului, în care condițiile de concurență sînt suficient de omogene și care poate fi deosebită de zonele geografice învecinate prin condiții de concurență ce diferă în mod apreciabil;

piață relevantă – piață în cadrul căreia trebuie evaluată o anumită problemă de concurență și care se determină prin raportarea pieței relevante a produsului la piața geografică relevantă;

piață relevantă a produsului – piață a produselor considerate de consumatori ca interschimbabile sau substituibile datorită utilizării date acestora, datorită caracteristicilor fizice, funcționale și prețului;

poziție dominantă pe piață – poziție de putere economică de care beneficiază o întreprindere ce îi permite să împiedice menținerea unei concurențe efective pe o piață relevantă, acordîndu-i posibilitatea de a se comporta, în mare măsură, în mod independent față de concurenți, de clienții săi și, în ultimă instanță, față de consumatori;

practică anticoncurențială – acord anticoncurențial, decizie a asociației de întreprinderi, practică concertată, abuz de poziție dominantă, acțiune sau inacțiune a autorităților publice de restrîngere a concurenței interzise de lege;

practică concertată – formă de coordonare a acțiunilor între întreprinderi independente și/sau grupuri independente de întreprinderi, prin care cooperarea practică dintre acestea înlocuiește în mod intenționat riscurile concurenței fără ca întreprinderile sau grupurile de întreprinderi să fi încheiat un acord în acest sens;

preț de ruinare – preț inferior costurilor medii variabile practicat de o întreprindere aflată într-o poziție dominantă în scopul eliminării concurenților de pe piața relevantă;

produs – bunuri, lucrări, servicii, inclusiv servicii financiare, destinate vînzării, schimbului sau altor modalități de includere în circuitul civil;

restrângere semnificativă a concurenței – impact negativ asupra a cel puțin unuia din parametrii concurenței pe piață, cum ar fi: prețul, producția, calitatea produsului, varietatea produsului sau inovarea;

servicii de interes economic general – comercializare de produse:

- a) care sînt destinate cetățenilor sau sînt în interesul societății în general;
- b) care nu mai sînt furnizate sau nu pot fi furnizate în mod satisfăcător și în condiții (cum ar fi: prețul, trăsăturile obiective privind calitatea, continuitatea și accesul la serviciu) compatibile cu interesul public astfel cum este definit de către stat, de către întreprinderi care își desfășoară activitatea în condiții normale de piață, adică a căror furnizare o întreprindere nu și-ar asuma-o sau nu și-ar asuma-o în aceeași măsură sau în aceleași condiții dacă ar ține seama de propriile interese comerciale;
- c) a căror obligație de furnizare este stabilită de o autoritate publică printr-un act legislativ, normativ sau administrativ sau printr-un contract ori printr-o serie de acte sau contracte care definesc obligațiile întreprinderii în cauză și ale autorității, specifice prestării unor astfel de servicii;

trucare a ofertelor – realizare, prin intermediul licitațiilor sau altor forme de concurs de oferte, a acordurilor anticoncurențiale ale întreprinderilor concurente referitoare la prețuri, la împărțirea piețelor, la sursele de aprovizionare sau la calitatea produselor.

Capitolul II

PRACTICI ANTICONCURENȚIALE

Secțiunea 1

Acorduri anticoncurențiale

Articolul 5. Interzicerea acordurilor anticoncurențiale

(1) Sînt interzise, fără a fi necesară o decizie prealabilă în acest sens, orice acorduri între întreprinderi sau asociații de întreprinderi, orice decizii ale asociațiilor de întreprinderi și orice practici concertate (denumite în continuare *acorduri*) care au ca obiect sau efect împiedicarea, restrîngerea sau denaturarea concurenței pe piața Republicii Moldova sau pe o parte a acesteia.

(2) Acordurile interzise în temeiul prezentului articol sînt nule de drept.

(3) Acordurile anticoncurențiale sînt, în special, cele îndreptate spre:

- a) stabilirea directă sau indirectă a prețurilor de cumpărare sau de vânzare sau a oricăror alte condiții de tranzacționare;
- b) limitarea sau controlul producerii, comercializării, dezvoltării tehnice sau investițiilor;
- c) împărțirea piețelor sau surselor de aprovizionare;
- d) participarea cu oferte trucate la licitații sau la orice alte forme de concurs de oferte;
- e) limitarea sau împiedicarea accesului pe piață și a libertății exercitării concurenței de către alte întreprinderi, precum și acordurile de a nu cumpăra sau de a nu vinde către anumite întreprinderi fără o justificare rezonabilă;
- f) aplicarea, în raporturile cu partenerii comerciali, a condițiilor inegale la prestații echivalente, creînd astfel acestora un dezavantaj concurențial;
- g) condiționarea încheierii contractelor de acceptare de către parteneri a unor prestații suplimentare care, prin natura lor sau în conformitate cu uzanțele comerciale, nu au legătură cu obiectul acestor contracte.

(4) Acordurile încheiate între întreprinderile dependente nu se califică drept acorduri anticoncurențiale.

(5) Dacă s-a stabilit că un acord are ca obiect împiedicarea, restrângerea sau denaturarea concurenței, existența unor efecte anticoncurențiale nu trebuie demonstrată de către Consiliul Concurenței pentru a constata că există o restrângere a concurenței în sensul prezentei legi.

Articolul 6. Exceptarea acordurilor anticoncurențiale

(1) Prevederile art. 5 alin. (1) și (2) nu se aplică acordurilor anticoncurențiale sau categoriilor de acorduri anticoncurențiale care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- a) contribuie la îmbunătățirea producerii sau distribuției de produse ori la promovarea progresului tehnic sau economic;
- b) asigură consumatorilor o parte echitabilă din beneficiul obținut;
- c) nu impun întreprinderilor în cauză restricții care nu sînt indispensabile pentru atingerea obiectivelor menționate la lit. a) și b);
- d) nu oferă întreprinderilor posibilitatea de a elimina concurența în ceea ce privește o parte semnificativă a produselor în cauză.

(2) Acordurile menționate la art. 5 care îndeplinesc condițiile prevăzute la alin. (1) din prezentul articol sau se încadrează în categoriile prevăzute la alin. (3) din prezentul articol sînt considerate legale fără a fi necesară emiterea unei decizii în acest sens.

(3) Anumite categorii de acorduri pot fi exceptate direct de la interdicția stabilită la art. 5, prin adoptarea de către Plenul Consiliului Concurenței a regulamentelor respective, în conformitate cu prevederile alin. (1) din prezentul articol.

(4) Întreprinderile sau asociațiile de întreprinderi care invocă ca apărare, în cazurile legate de aplicarea art. 5, faptul că acordurile anticoncurențiale beneficiază de exceptare individuală conform prevederilor prezentului articol au sarcina de a dovedi că acordurile în cauză îndeplinesc condițiile expuse la alin. (1) din prezentul articol.

(5) În cazul în care un acord face obiectul unei exceptări pe categorii, părțile la acordul anticoncurențial sînt eliberate de obligația impusă prin alin. (4), fiind obligate, în caz de apărare, doar să dovedească că acordul beneficiază de o exceptare pe categorii.

(6) Dacă Consiliul Concurenței constată că acordurile care se încadrează în una din categoriile exceptate provoacă sau pot provoca efecte incompatibile cu condițiile prevăzute la alin. (1) din prezentul articol, acesta poate retrage beneficiul exceptării stipulat pentru acordurile respective, acționînd din oficiu sau ca urmare a unei plîngerii. În acest caz, Consiliul Concurenței urmează să demonstreze că acordurile în cauză încalcă prevederile art. 5 alin. (1) și nu îndeplinesc condițiile expuse la alin. (1) al prezentului articol. Retragerea beneficiului exceptării nu are efect retroactiv.

(7) Acordurile menționate la art. 5 care rezultă din aplicarea unui act legislativ sau normativ sînt permise fără a fi necesară o decizie în acest sens.

Articolul 7. Interzicerea cartelurilor dure

(1) Constituie un cartel dur acordul anticoncurențial orizontal, cu excepția acordului de importanță minoră, care, în mod direct sau indirect, izolat sau în combinație cu alți factori aflați sub controlul părților, are ca obiect:

- a) fixarea prețurilor de vânzare a produselor către terți;
- b) limitarea producției sau a vânzărilor;
- c) împărțirea piețelor sau a clienților;
- d) participarea cu oferte truate la licitații sau la alte forme de concurs de oferte.

(2) Prin natura cartelurilor dure, ca fiind cele mai grave acorduri anticoncurențiale, se prezumă că acestea, prin obiectul lor, au capacitatea de a împiedica, restrînge sau denatura concurența.

(3) Cartelurile dure nu beneficiază de exceptările prevăzute la art. 6.

Articolul 8. Acordurile anticoncurențiale de importanță minoră

(1) Acordul anticoncurențial se consideră că este de importanță minoră și, implicit, că nu restrânge în mod semnificativ concurența dacă:

a) este încheiat între întreprinderi care sînt concurenți (acord orizontal) existenți sau potențiali pe una din piețele afectate de acord și cota de piață cumulată deținută de părțile la acord și de întreprinderile dependente de acestea nu depășește 10% pe niciuna dintre piețele relevante afectate de acord;

b) este încheiat între întreprinderi care nu sînt concurenți și cota de piață deținută de fiecare dintre părțile la acord și de întreprinderile dependente de acestea nu depășește 15% pe niciuna dintre piețele relevante afectate de acord;

c) cota de piață deținută de fiecare dintre părțile la acord și de întreprinderile dependente de acestea nu depășește 10% pe niciuna dintre piețele relevante afectate de acord – în cazul în care este dificil să se stabilească dacă este vorba despre un acord între concurenți sau între neconcurenți.

(2) În cazul în care pe o piață relevantă concurența este restrînsă de efectul cumulativ al unor acorduri de vânzare de produse încheiate cu diferiți furnizori sau distribuitori (efect cumulativ de blocare provocat de rețele paralele de acorduri cu efecte similare pe piață), pragurile menționate la alin. (1) sînt reduse la 5%, atît pentru acordurile orizontale, cît și pentru acordurile verticale.

(3) Se consideră că acordurile nu restrîng concurența în cazul în care cotele de piață nu depășesc pragurile de 10%, 15% și, respectiv, 5%, prevăzute la alin. (1) și (2), cu mai mult de două puncte procentuale pe parcursul a doi ani calendaristici consecutivi.

(4) Prevederile art. 5 nu se aplică acordurilor de importanță minoră, cu excepția celor prevăzute la art. 9.

Articolul 9. Acordurile de importanță minoră interzise

(1) Art. 8 nu se aplică acordurilor orizontale de importanță minoră care, în mod direct sau indirect, izolat sau în combinație cu alți factori aflați sub controlul părților, au ca obiect:

a) fixarea prețurilor de vânzare a produselor către terți;
b) limitarea producției sau a vânzărilor;
c) împărțirea piețelor sau a clienților;
d) participarea cu oferte trucate la licitații sau la alte forme de concurs de oferte.

(2) Art. 8 nu se aplică acordurilor de importanță minoră încheiate între

neconcurenți ce conțin oricare din restricțiile care, în mod direct sau indirect, de sine stătător sau în combinație cu alți factori aflați sub controlul părților, au ca obiect:

a) restrângerea capacității cumpărătorului de a-și stabili prețul de vânzare, fără a aduce atingere posibilității furnizorului de a impune un preț de vânzare maxim și/sau de a recomanda un preț de vânzare, cu condiția ca acesta din urmă să nu fie echivalent cu un preț de vânzare fix sau minimum stabilit în urma presiunilor exercitate de una dintre părți sau a măsurilor de stimulare practicate de aceasta;

b) restrângerea privind teritoriul pe care cumpărătorul parte la acord poate vinde produsele ce fac obiectul acordului sau privind clienții cărora cumpărătorul le poate vinde aceste produse, cu excepția cazului ce ține de una dintre următoarele restricții care nu sînt grave:

- restrângerea vânzărilor active către un teritoriu exclusiv sau către o clientelă exclusivă rezervate furnizorului sau cedate de furnizor unui alt cumpărător, atunci cînd o asemenea restricție nu limitează vânzările efectuate de clienții cumpărătorului;

- restrângerea vânzărilor către consumatorii finali realizate de un cumpărător care acționează pe piață în calitate de comerciant cu ridicata;

- restrângerea vânzărilor către distribuitorii neautorizați realizate de membrii unui sistem de distribuție selectivă;

- restrângerea capacității cumpărătorului de a vinde componente pentru incorporare unor clienți care ar putea să le utilizeze în fabricarea de produse asemănătoare celor produse de furnizor;

c) restrângerea vânzărilor către consumatorii finali realizate de membrii unui sistem de distribuție selectivă care acționează pe piață în calitate de vânzători cu amănuntul, fără a aduce atingere posibilității de a interzice unui membru al sistemului să își desfășoare activitățile dintr-un sediu secundar neautorizat;

d) restrângerea livrărilor încrucișate între distribuitori în cadrul unui sistem de distribuție selectivă, inclusiv între distribuitori care acționează la diferite niveluri ale comerțului;

e) restricția convenită între un furnizor de componente și un cumpărător care incorporează aceste componente, care limitează posibilitatea furnizorului de a vinde aceste componente ca piese separate utilizatorilor finali, unor reparatori sau altor prestatori de servicii care nu au fost desemnați de cumpărător pentru repararea sau întreținerea produselor lui.

(3) Art. 8 nu se aplică acordurilor de importanță minoră care sînt încheiate între concurenți ce acționează, în sensul acordului, la niveluri diferite ale lanțului de producție sau de distribuție și care conțin oricare din restricțiile grave enumerate la alin. (1) sau (2) din prezentul articol.

(4) Un acord ce cade sub incidența prezentului articol este prezumat ca intrând în sfera de aplicare a art. 5. Cu toate acestea, întreprinderile au posibilitatea să demonstreze efectele favorabile concurenței prevăzute la art. 6 alin. (1), în cazuri individuale.

Secțiunea a 2-a

Abuzul de poziție dominantă

Articolul 10. Poziția dominantă

(1) Poziția dominantă pe una sau mai multe piețe relevante poate fi deținută de o singură întreprindere, de un grup de întreprinderi (poziție dominantă unică) sau în comun de două sau mai multe întreprinderi ori de două sau mai multe grupuri de întreprinderi (poziție dominantă colectivă).

(2) Două sau mai multe întreprinderi pot ocupa împreună o poziție dominantă (poziție colectivă) atunci când, chiar în lipsa oricărei legături structurale sau de altă natură între ele, acestea operează pe o piață a cărei structură este considerată propice producerii unor efecte coordonate.

(3) Poziția dominantă rezultă dintr-o combinație de mai mulți factori care, luați separat, nu sînt neapărat hotărîtori. Evaluarea unei poziții dominante va ține seama de structura concurențială a pieței și în special de următorii factori:

a) presiunea exercitată de ofertele existente ale concurenților actuali și de poziția pe piață a acestora (poziția pe piață a întreprinderii dominante și a concurenților ei). Cotele de piață oferă o primă indicație utilă în legătură cu structura pieței și cu importanța relativă a diferitelor întreprinderi active pe piață. Cu toate acestea, cotele de piață vor fi interpretate prin prisma condițiilor de piață relevantă și în special a dinamicii pieței, a tendinței sau evoluției cotelor de piață de-a lungul timpului, a gradului de diferențiere a produselor, precum și a altor factori care pot fi suficienți pentru a exercita presiuni asupra comportamentului preținsei întreprinderi dominante;

b) presiunea exercitată de amenințarea credibilă a unei viitoare expansiuni a concurenților actuali sau a intrării pe piață a unor concurenți potențiali (expansiunea și intrarea pe piață). Pentru a exercita presiuni asupra comportamentului preținsei întreprinderi dominante, expansiunea concurenților actuali sau intrarea pe piață a unor concurenți potențiali trebuie să fie probabilă, oportună și suficientă;

c) presiunea exercitată de puterea de negociere a clienților întreprinderii (puterea compensatorie a cumpărătorilor). Puterea compensatorie a cumpărătorilor poate rezulta din dimensiunea clienților sau din importanța lor comercială pentru preținsa întreprindere dominantă, precum și din capacitatea lor de a schimba ușor

furnizorii, de a favoriza o nouă intrare pe piață sau de a se integra vertical și de a amenința în mod credibil cu astfel de acțiuni.

(4) Se prezumă, pînă la proba contrară, că una sau mai multe întreprinderi se află în poziție dominantă pe o piață relevantă dacă cota ori cotele cumulate pe piața relevantă în cauză, înregistrate în perioada supusă analizei, depășesc 50%.

(5) Întreprinderile învestite cu drepturi exclusive sînt considerate drept întreprinderi cu poziție dominantă pe piața relevantă la care se referă aceste drepturi.

(6) Plenul Consiliului Concurenței va adopta Regulamentul privind stabilirea poziției dominante pe piață și evaluarea abuzului de poziție dominantă.

Articolul 11. Interzicerea abuzului de poziție dominantă

(1) Este interzisă folosirea unei poziții dominante pe piața relevantă în măsura în care aceasta poate afecta concurența sau leza interesele colective ale consumatorilor finali.

(2) Practicile abuzive pot consta în special în:

- a) impunerea, în mod direct sau indirect, a unor prețuri inechitabile de vânzare ori de cumpărare sau a altor condiții inechitabile de tranzacționare;
- b) limitarea producției, comercializării sau dezvoltării tehnologice în dezavantajul consumatorilor;
- c) aplicarea în raporturile cu partenerii comerciali a unor condiții inegale la prestații echivalente, creînd în acest fel unora din ei un dezavantaj concurențial;
- d) condiționarea încheierii contractelor de acceptare de către partenerii comerciali a unor prestații suplimentare care, prin natura lor sau conform uzanțelor comerciale, nu au legătură cu obiectul acestor contracte;
- e) practicarea unor prețuri excesive sau a unor prețuri de ruinare în scopul înlăturării concurenților;
- f) refuzul neîntemeiat de a contracta cu anumiți furnizori sau de a face livrări către anumiți beneficiari;
- g) ruperea unei relații contractuale stabilite anterior pe piața relevantă pentru singurul motiv că partenerul refuză să se supună unor condiții comerciale nejustificate.

(3) Dacă datele sugerează că prețul practicat de întreprinderea dominantă riscă să ducă la înlăturarea unor concurenți la fel de eficienți, acest element se va include în evaluarea generală a restrîngerii semnificative a concurenței, ținînd cont de alte probe cantitative și/sau calitative.

(4) Întreprinderile dominante nu se penalizează pentru pierderi *ex post* în cazul în care decizia *ex ante* de aplicare a pretinselor practici abuzive a fost luată cu bună-credință, și anume dacă pot furniza probe concludente conform cărora au putut estima în mod rezonabil că activitatea va fi profitabilă.

(5) Interdicția stabilită la alin. (1) și (2) nu se aplică dacă întreprinderea dominantă demonstrează că practicile sale sînt justificate, fiind necesare din punct de vedere obiectiv sau producînd creșteri semnificative ale eficienței, care compensează orice efecte anticoncurențiale asupra consumatorilor, cu condiția că practicile respective sînt indispensabile și proporționale cu pretinsul scop urmărit de întreprinderea dominantă.

(6) Caracterul de necesitate obiectivă și de proporționalitate trebuie să fie determinat pe baza unor factori care nu țin de întreprinderea dominantă, cum ar fi motivele de sănătate sau de siguranță legate de natura produsului respectiv.

(7) În cazul în care invocă motivele de creștere a eficienței care sînt suficiente pentru a garanta că nu există riscul de a cauza un prejudiciu net consumatorilor, întreprinderea dominantă va trebui să demonstreze, cu un grad de probabilitate suficient de ridicat și pe baza unor probe verificabile, că sînt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

a) s-a realizat creșterea eficienței sau este probabil să fie realizată ca urmare a practicilor respective, cum ar fi îmbunătățirile tehnice ale calității bunurilor sau reducerea costului de producție ori de distribuție;

b) practicile respective sînt indispensabile pentru creșterea eficienței: trebuie să nu existe alternative mai puțin anticoncurențiale la aceste practici care să fie capabile să determine în aceeași măsură creșterea eficienței;

c) creșterea probabilă a eficienței determinată de practicile respective compensează orice efecte negative probabile asupra concurenței și bunăstării consumatorilor pe piețele afectate;

d) practicile respective nu elimină concurența efectivă prin suprimarea majorității sau a tuturor surselor existente de concurență efectivă sau potențială.

(8) Practicile de excludere care mențin, creează sau consolidează o poziție de piață ce se apropie de cea de monopol nu pot fi justificate în mod normal pe motivul că acestea creează și câștiguri de eficiență.

Secțiunea a 3-a

Acțiunile sau inacțiunile autorităților și instituțiilor administrației publice centrale sau locale de restrângere, împiedicare sau denaturare a concurenței

Articolul 12. Interzicerea acțiunilor sau inacțiunilor autorităților și instituțiilor administrației publice centrale sau locale de restrângere, împiedicare sau denaturare a concurenței

(1) Sînt interzise orice acțiuni sau inacțiuni ale autorităților și instituțiilor administrației publice centrale sau locale care restrîng, împiedică sau denaturează concurența, precum:

- a) limitarea drepturilor întreprinderilor de procurare ori comercializare;
- b) stabilirea de condiții discriminatorii sau acordarea de privilegii pentru activitatea întreprinderilor, în cazul în care acestea nu sînt prevăzute de lege;
- c) stabilirea de interdicții sau restricții, neprevăzute de lege, pentru activitatea întreprinderilor;
- d) impunerea, directă ori indirectă, a întreprinderilor de a se asocia ori de a se concentra sub orice formă.

(2) În cazuri excepționale, Guvernul, autoritățile și instituțiile administrației publice centrale sau locale sînt în drept să realizeze acțiunile sau inacțiunile prevăzute la alin. (1) pentru lichidarea consecințelor calamităților naturale și catastrofelor și pentru prevenirea epidemiilor, în conformitate cu Legea nr. 212-XV din 24 iunie 2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război.

(3) Faptele autorităților și instituțiilor administrației publice realizate contrar prevederilor alin. (1) constituie încălcări ale prezentei legi.

(4) Persoanele cu funcție de răspundere din cadrul autorităților și instituțiilor administrației publice poartă răspundere, în conformitate cu Codul contravențional, pentru nefurnizarea informațiilor, a documentelor solicitate de Consiliul Concurenței sau pentru furnizarea de informații și documente neautentice sau incomplete.

Articolul 13. Modul de executare a deciziilor Consiliului Concurenței privind acțiunile sau inacțiunile autorităților și instituțiilor administrației publice centrale sau locale de restrângere, împiedicare sau denaturare a concurenței

(1) În cazul în care autoritățile și instituțiile administrației publice centrale sau locale nu execută sau nu se conformează, în termenul stabilit, măsurilor dispuse prin decizie de către Consiliul Concurenței, în scopul restabilirii mediului

concurențial, acesta înaintează acțiune în contencios administrativ, solicitând instanței, după caz, anularea în tot sau în parte a actului care a condus la restrângerea, împiedicarea sau denaturarea concurenței, obligarea autorității sau instituției în cauză să emită un act administrativ sau să efectueze o măsură ce se impune.

(2) Prin derogare de la termenul de prescripție prevăzut de Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, Consiliul Concurenței se adresează în instanța de judecată, în condițiile alin. (1), în termen de 6 luni de la data expirării perioadei prevăzute în decizie, perioadă în care autoritatea sau instituția administrației publice centrale sau locale avea obligația să se conformeze măsurilor necesare restabilirii mediului concurențial.

Capitolul III

CONCURENȚA NELOIALĂ

Articolul 14. Interzicerea concurenței neloiale

(1) Se interzice întreprinderilor să realizeze acțiuni de concurență neloială.

(2) Acțiunile de concurență neloială interzise prin prevederile art. 15–19 se examinează de către Consiliul Concurenței, la plângerea privind presupusele acțiuni de concurență neloială depusă de către întreprinderea ale cărei interese legitime au fost lezate, în condițiile stipulate la art. 49 alin. (2)–(4).

(3) Plângerea privind presupusele acțiuni de concurență neloială se depune conform formularului adoptat prin hotărâre a Consiliului Concurenței, în condițiile prevăzute la art. 51 alin. (2) și (3).

(4) Procedura de examinare preliminară, investigare și luare a deciziilor asupra cazurilor de concurență neloială este prevăzută la art. 50–55, 58–66, care se aplică în mod corespunzător.

(5) Întreprinderea ale cărei interese legitime au fost lezate poate înainta plângerea privind presupusele acțiuni de concurență neloială la Consiliul Concurenței în termen de 6 luni de la data la care a cunoscut sau ar fi trebuit să cunoască despre realizarea presupuselor acțiuni de concurență neloială de către o altă întreprindere.

(6) Expirarea termenului de 6 luni prevăzut la alin. (5) constituie temei de refuz de către Consiliul Concurenței de a examina plângerea, dar nu constituie un

impediment pentru adresarea în instanța de judecată în cadrul termenului general de prescripție.

(7) Dacă nu corespunde cerințelor stabilite la alin. (3), plîngerea depusă nu constituie o plîngere privind presupusele acțiuni de concurență neloială.

(8) În urma examinării cazului de concurență neloială, Plenul Consiliului Concurenței adoptă o decizie privind constatarea acțiunilor de concurență neloială sau privind lipsa acestora.

(9) În cazul constatării acțiunilor de concurență neloială, prin decizia Plenului Consiliului Concurenței, întreprinderea este sancționată conform prezentei legi și/sau obligată să înceteze acțiunile respective.

Articolul 15. Discreditarea concurenților

Este interzisă discreditarea concurenților, adică defăimarea sau punerea în pericol a reputației sau credibilității acestora prin:

a) răspîndirea de către o întreprindere a informațiilor false despre activitatea sa, despre produsele sale, menite să îi creeze o situație favorabilă în raport cu unii concurenți;

b) răspîndirea de către o întreprindere a unor afirmații false despre activitatea unui concurent sau despre produsele acestuia, afirmații ce dăunează activității concurentului.

Articolul 16. Instigarea la rezilierea contractului cu concurentul

Este interzisă instigarea, din interes sau în interesul persoanelor terțe, la rezilierea neîntemeiată a contractului cu concurentul unei alte întreprinderi, la neîndeplinirea sau la îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor contractuale față de concurentul respectiv prin acordarea sau oferirea, mijlocit sau nemijlocit, de recompense materiale, compensații sau de alte avantaje întreprinderii parte a contractului.

Articolul 17. Obținerea și/sau folosirea ilegală a secretului comercial al concurentului

Se interzice obținerea și/sau folosirea de către o întreprindere a informațiilor ce constituie secret comercial al concurentului, fără consimțămîntul lui, dacă acestea au adus sau pot aduce atingere intereselor legitime ale concurentului.

Articolul 18. Deturnarea clientelei concurentului

Este interzisă deturnarea clientelei concurentului realizată de întreprinderi prin inducerea în eroare a consumatorului cu privire la natura, modul și locul de fabricare, la caracteristicile principale, inclusiv utilizarea, cantitatea produselor, prețul sau modul de calculare a prețului produsului.

Articolul 19. Confuzia

(1) Sînt interzise orice acțiuni sau fapte care sînt de natură să creeze, prin orice mijloc, o confuzie cu întreprinderea, produsele sau activitatea economică a unui concurent, realizate prin:

a) folosirea ilegală, integrală sau parțială a unei mărci, embleme de deservire, denumiri de firmă, a unui desen sau model industrial sau a altor obiecte ale proprietății industriale de natură să creeze o confuzie cu cele folosite în mod legal de către o altă întreprindere;

b) copierea ilegală a formei, a ambalajului și/sau a aspectului exterior al produsului unei întreprinderi și plasarea produsului respectiv pe piață, copierea ilegală a publicității unei întreprinderi, dacă aceasta a adus sau poate aduce atingere intereselor legitime ale concurentului.

(2) Prezentul articol nu este aplicabil caracteristicilor produsului determinate exclusiv de funcția tehnică pe care o îndeplinesc.

Capitolul IV

CONCENTRĂRILE ECONOMICE

Articolul 20. Prevederi generale privind concentrarea economică

(1) Pînă la declararea concentrării economice ca fiind compatibilă cu mediul concurențial, în temeiul unei decizii emise de către Plenul Consiliului Concurenței în conformitate cu art. 25 alin. (1) lit. b) ori alin. (2) lit. b) sau c) ori pe baza unei prezumții în conformitate cu art. 25 alin. (5), este interzisă punerea în aplicare a unei operațiuni de concentrare economică ce cade sub incidența art. 22 alin. (1).

(2) O operațiune de concentrare economică are loc în cazul în care modificarea de durată a controlului rezultă în urma:

a) fuzionării a două sau mai multor întreprinderi independente anterior ori mai multor părți ale unor întreprinderi independente anterior; sau

b) preluării, de către una sau mai multe persoane care controlează deja cel puțin o întreprindere ori de către una sau mai multe întreprinderi, fie prin achiziționarea de valori mobiliare (părți sociale) sau de active, fie prin contract ori

prin alte mijloace, a controlului direct sau indirect asupra uneia ori mai multor întreprinderi sau părți ale acestora, inclusiv prin crearea unei societăți în comun care îndeplinește în mod durabil toate funcțiile unei entități economice autonome.

(3) În măsura în care crearea unei societăți în comun, reprezentând o concentrare potrivit prevederilor alin. (2) din prezentul articol, are ca obiect sau efect coordonarea comportamentului concurențial al întreprinderilor rămase independente, o astfel de coordonare este evaluată în conformitate cu criteriile prevăzute la art. 5 alin. (3) și la art. 6.

(4) La realizarea evaluării prevăzute la alin. (3), Consiliul Concurenței ia în considerare, în special, următoarele criterii:

a) dacă două sau mai multe societăți-mamă rețin, într-o măsură semnificativă, activitățile de pe aceeași piață ca și societatea în comun ori de pe o piață situată în amonte sau în aval față de cea a societății în comun ori pe o piață vecină aflată în strînsă legătură cu această piață;

b) dacă, prin coordonarea care reprezintă consecința directă a creării societății în comun, întreprinderile implicate au posibilitatea de a elimina concurența pentru o parte semnificativă a produselor în cauză.

(5) Alin. (1) nu împiedică punerea în aplicare a unei oferte publice sau a unei serii de tranzacții cu valori mobiliare, inclusiv cu valori mobiliare convertibile în alte tipuri de valori mobiliare, acceptate în vederea tranzacționării pe o piață de tipul bursei de valori, prin care se dobîndește controlul de la vânzători diferiți, cu condiția ca:

a) concentrarea economică să fie notificată fără întârziere Consiliului Concurenței în conformitate cu art. 22; și

b) cel care dobîndește controlul să nu exercite drepturile de vot aferente valorilor mobiliare în cauză sau să facă acest lucru numai pentru a menține valoarea integrală a investiției sale în temeiul unei derogări acordate de Plenul Consiliului Concurenței în conformitate cu alin. (6).

(6) Plenul Consiliului Concurenței poate acorda, la cerere, o derogare de la obligațiile impuse la alin. (1) sau (5). Cererea pentru acordarea unei derogări trebuie justificată. La adoptarea unei decizii privind cererea, Plenul Consiliului Concurenței ia în considerare, printre altele, efectele suspendării asupra uneia sau mai multor întreprinderi implicate în concentrarea economică sau asupra unei terțe părți și amenințarea reprezentată de concentrare asupra concurenței. O astfel de derogare poate fi acordată sub rezerva îndeplinirii unor condiții și obligații destinate asigurării unor condiții de concurență efectivă. O derogare poate fi solicitată și acordată în orice moment, înainte de notificare sau după operațiune.

(7) Valabilitatea oricărei operațiuni efectuate cu încălcarea alin. (1) din prezentul articol se stabilește printr-o decizie adoptată în temeiul art. 25 alin. (1) lit. (b) sau alin. (2) ori în temeiul unei prezumții în conformitate cu art. 25 alin. (5).

(8) Prezentul articol nu are niciun efect asupra valabilității tranzacțiilor cu valori mobiliare, inclusiv asupra tranzacțiilor cu valori mobiliare convertibile în alte tipuri de valori mobiliare, acceptate în vederea tranzacționării pe o piață de tipul bursei de valori, cu excepția cazurilor în care vânzătorul și cumpărătorul știau sau ar fi trebuit să știe că tranzacția a fost efectuată cu încălcarea alin. (1).

Articolul 21. Operațiuni ce nu constituie concentrări economice

Nu constituie operațiuni de concentrare economică situațiile în care:

a) controlul este dobândit și exercitat de către un lichidator sau administrator desemnat prin hotărîre judecătorească sau de către o altă persoană împuternicită de autoritatea publică pentru îndeplinirea unei proceduri de lichidare, de insolabilitate sau altei proceduri similare;

b) băncile și participanții profesioniști la piața financiară nebancară ale căror activități includ operațiuni cu valori mobiliare pe cont propriu sau pe contul terților dețin temporar valori mobiliare ale unei întreprinderi pe care le-au dobândit în vederea revînzării, cît timp ele nu exercită drepturile la vot conferite de valorile mobiliare pentru a determina comportamentul concurențial al întreprinderii în cauză ori le exercită numai în vederea pregătirii înstrăinării integrale sau parțiale a întreprinderii în cauză sau a activelor acesteia ori revînzării valorilor mobiliare în cauză, cu condiția ca înstrăinarea sau revînzarea să aibă loc în termen de pînă la 12 luni de la data dobîndirii. Plenul Consiliului Concurenței poate prelungi acest termen, la cerere, în cazul în care respectivele bănci sau participanții profesioniști la piața financiară nebancară pot dovedi că revînzarea nu a fost posibilă, în condiții rezonabile, în termenul stabilit;

c) întreprinderile, inclusiv grupurile de întreprinderi, realizează operațiuni de restructurare sau de reorganizare a propriilor activități.

Articolul 22. Notificarea concentrărilor economice

(1) Operațiunile de concentrare economică sînt supuse evaluării și urmează a fi notificate Consiliului Concurenței înainte de punerea în aplicare, atunci cînd cifra totală de afaceri realizată cumulativ de întreprinderile implicate, înregistrată în anul anterior operațiunii, depășește 25 000 000 lei și există cel puțin două întreprinderi implicate în operațiune care au realizat pe teritoriul Republicii Moldova, fiecare în parte, o cifră totală de afaceri mai mare de 10 000 000 lei în anul anterior operațiunii.

(2) Prin punerea în aplicare a operațiunii de concentrare economică se înțelege, după caz, încheierea acordului, anunțarea ofertei publice sau preluarea pachetului de control.

(3) Concentrările economice care se realizează prin fuziunea a două sau mai multor întreprinderi trebuie notificate împreună de către părțile la fuziune, iar cele care se realizează prin preluarea controlului în comun trebuie notificate împreună de către persoanele sau întreprinderile care dobîndesc controlul în comun. În celelalte cazuri, notificarea trebuie să fie realizată de persona sau întreprinderea care preia controlul asupra uneia sau mai multor întreprinderi ori asupra unei părți a uneia sau mai multor întreprinderi. Fiecare parte care înaintează notificarea este responsabilă pentru caracterul exact și complet al informațiilor furnizate.

(4) Notificările se depun conform Formularului de notificare, parte componentă a Regulamentului privind concentrările economice, adoptat de Plenul Consiliului Concurenței.

(5) Notificarea prezentată Consiliului Concurenței trebuie să cuprindă: Formularul de notificare, însoțit de copiile documentelor justificative, nota privind cifra totală de afaceri calculată și dovada plății taxei de examinare.

(6) Nota privind cifra totală de afaceri calculată trebuie să cuprindă atât cifra totală de afaceri, cât și cifrele totale de afaceri din care este compusă, cu menționarea întreprinderilor de la care provin, împreună cu toate documentele care au stat la baza calculelor.

(7) În termen de 10 zile lucrătoare de la înregistrarea notificării, Consiliul Concurenței va confirma în scris părții/părților notificatoare sau reprezentanților acestora întrunirea condițiilor pentru ca notificarea să fie considerată valabil depusă.

(8) În termen de 10 zile lucrătoare de la înregistrarea notificării, Consiliul Concurenței va putea solicita părții/părților notificatoare sau reprezentanților acestora completarea informațiilor transmise și/sau confirmarea caracterului exact și complet al acestora. Notificarea va fi considerată efectivă numai după completarea acesteia.

(9) Partea/părțile notificatoare sau reprezentanții acestora vor putea furniza și alte informații pe care le consideră utile pentru evaluarea operațiunii de concentrare economică.

(10) Notificarea devine efectivă la data la care a fost înregistrată la Consiliul Concurenței, cu excepția cazurilor în care se constată că informațiile cuprinse în ea sînt inexacte sau incomplete.

(11) În cazul în care Consiliul Concurenței constată că o concentrare economică notificată intră în sfera de aplicare a prezentei legi, acesta publică pe pagina sa web și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova informația despre efectuarea notificării, menționînd numele părților implicate, natura concentrării și sectoarele economice implicate, luînd în considerare interesul legitim al întreprinderilor de protejare a secretelor comerciale.

Articolul 23. Investigarea și evaluarea concentrărilor economice

(1) Părțile care intenționează să depună o notificare pot solicita Consiliului Concurenței consultări prealabile pentru discutarea unor aspecte juridice sau practice esențiale privind concentrarea economică. În acest scop, părțile vor furniza Consiliului Concurenței, cu cel puțin 3 zile lucrătoare anterior datei stabilite pentru consultare, informații relevante privind concentrarea economică, cum ar fi: părțile implicate în concentrare, piețele pe care acestea activează, descrierea sumară a concentrării economice respective și a modalității de preluare a controlului.

(2) Investigarea operațiunilor de concentrare economică se va efectua conform prevederilor cap. VII.

(3) Sînt declarate incompatibile cu un mediu concurențial concentrările economice care ar ridica obstacole semnificative în calea concurenței efective pe piață sau pe o parte semnificativă a acesteia, în special ca urmare a creării sau consolidării unei poziții dominante.

(4) O concentrare economică care nu ridică obstacole semnificative în calea concurenței efective pe piață sau pe o parte semnificativă a acesteia, în special ca urmare a creării sau consolidării unei poziții dominante, este declarată compatibilă cu un mediu concurențial.

(5) Pentru stabilirea compatibilității cu un mediu concurențial, operațiunile de concentrare economică se evaluează în baza următoarelor criterii, cu condiția ca acestea să fie în beneficiul consumatorului și să nu reprezinte un obstacol în calea concurenței:

a) necesitatea de a menține și de a dezvolta concurența pe piața relevantă, ținînd cont de structura tuturor piețelor vizate de concentrare și de concurența existentă sau potențială din partea întreprinderilor aflate pe teritoriul sau în afara Republicii Moldova;

b) poziția de piață deținută de către întreprinderile implicate, puterea lor economică și financiară;

c) alternativele disponibile pentru furnizori și utilizatori, accesul lor la piețe și la surse de aprovizionare, precum și orice bariere legale sau de altă natură la intrarea pe piață;

d) tendința cererii și a ofertei pentru produsele relevante;

e) interesele consumatorilor intermediari și ale celor finali;

f) evoluția progresului tehnic și economic.

(6) Concentrările economice susceptibile a ridica obstacole semnificative în calea concurenței efective pe piață sau pe o parte substanțială a acesteia pot fi autorizate dacă părțile implicate în operațiunea de concentrare economică dovedesc îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

a) operațiunea de concentrare urmează a contribui la creșterea eficienței economice, la ameliorarea calității producției, distribuției sau progresului tehnic ori la creșterea competitivității la export;

b) efectele favorabile ale concentrării compensează efectele nefavorabile ale restrîngerii concurenței;

c) de avantajele rezultate profită într-o măsură rezonabilă și consumatorii.

(7) Modalitatea de aplicare a evaluării concentrărilor economice va fi stabilită în Regulamentul privind concentrările economice.

Articolul 24. Calcularea cifrei totale de afaceri

(1) În sensul prezentului capitol, cifra totală de afaceri cuprinde sumele obținute de întreprinderile implicate în anul anterior din vânzare de produse făcînd parte din activitățile obișnuite ale întreprinderilor în cauză, după deducerea rabaturilor aplicate la vânzare și a taxei pe valoarea adăugată și a altor impozite direct legate de cifra de afaceri.

(2) Cifra de afaceri realizată pe teritoriul Republicii Moldova cuprinde produsele vîndute întreprinderilor sau consumatorilor din Republica Moldova.

(3) Cînd o operațiune de concentrare economică are loc în modul prevăzut la art. 20 alin. (2) lit. b) prin cumpărarea de elemente de active, cifra totală de afaceri este asimilată sumei aferente activelor ce constituie obiectul operațiunii. Dacă două sau mai multe operațiuni, în sensul prezentului alineat, au loc pe parcursul unei perioade de doi ani între aceleași persoane sau întreprinderi, aceste operațiuni sînt tratate ca fiind una și aceeași concentrare realizată la data încheierii ultimei operațiuni.

(4) Cifra totală de afaceri realizată de întreprinderile implicate se calculează prin adunarea cifrelor totale de afaceri ale:

- a) întreprinderilor implicate;
- b) întreprinderilor la care întreprinderea implicată, în mod direct sau indirect:
  - deține peste jumătate din capital; sau
  - are puterea de a exercita peste jumătate din drepturile de vot; sau
  - are puterea de a numi peste jumătate din membrii consiliului societății, ai organului executiv sau ai organelor care reprezintă legal întreprinderile; sau
  - are dreptul de a gestiona activitățile întreprinderilor;
- c) întreprinderilor care dețin în întreprinderea implicată drepturile sau competențele specificate la lit. b);
- d) întreprinderilor în care o întreprindere menționată la lit. c) deține drepturile sau competențele specificate la lit. b);
- e) întreprinderilor în care două sau mai multe întreprinderi menționate la lit. a)–d) dețin împreună drepturile sau competențele specificate la lit. b).

(5) Cifra totală de afaceri realizată de întreprinderile implicate nu include valoarea vânzărilor de produse intervenite între oricare dintre întreprinderile menționate la alin. (4).

(6) Dacă întreprinderile implicate în concentrarea economică dețin împreună drepturile sau competențele prevăzute la alin. (4) lit. b), la calcularea cifrei totale de afaceri a întreprinderilor implicate nu se ia în considerare cifra de afaceri rezultată din vânzările de produse intervenite între întreprinderea comună și fiecare dintre întreprinderile implicate sau orice altă întreprindere care are legături cu oricare dintre ele, în conformitate cu alin. (4) lit. b)–e), dar se ia în considerare cifra de afaceri rezultată din vânzările de produse intervenite între întreprinderea comună și orice întreprinderi terțe. Cifra totală de afaceri astfel calculată se distribuie în mod egal între întreprinderile implicate.

Articolul 25. Competența Consiliului Concurenței în domeniul concentrărilor economice

(1) În termen de 30 de zile lucrătoare de la primirea notificării complete a unei operațiuni de concentrare economică, Consiliul Concurenței:

- a) informează părțile notificatoare, printr-o scrisoare, despre faptul că operațiunea de concentrare economică notificată nu cade sub incidența prezentei legi; sau
- b) adoptă în plen o decizie prin care declară operațiunea de concentrare economică notificată ca fiind compatibilă cu mediul concurențial, dacă constată că, deși operațiunea de concentrare economică notificată cade sub incidența prezentei legi:

- nu există îndoieli grave privind compatibilitatea cu mediul concurențial;
- îndoielile privind compatibilitatea cu mediul concurențial au fost înlăturate prin modificarea de către părțile implicate a concentrării economice notificate.

Plenul Consiliului Concurenței poate stabili prin decizie condiții și obligații de natură să asigure respectarea de către părțile implicate a angajamentelor pe care și le-au asumat în scopul realizării compatibilității concentrării cu mediul concurențial; sau

c) decide în plen inițierea unei investigații, dacă constată că operațiunea de concentrare economică notificată cade sub incidența prezentei legi și prezintă îndoieli grave privind compatibilitatea cu mediul concurențial, iar acestea nu au putut fi înlăturate potrivit prevederilor alin. (1) lit. b).

(2) Cu excepția cazurilor în care întreprinderile implicate demonstrează, convingând Plenul Consiliului Concurenței, că au renunțat la concentrarea economică, Plenul Consiliului Concurenței, în termen de 90 de zile lucrătoare de la inițierea investigației:

a) emite o decizie prin care declară operațiunea de concentrare economică incompatibilă cu mediul concurențial, dacă operațiunea de concentrare economică ridică obstacole semnificative în calea concurenței efective pe piață sau pe o parte substanțială a acesteia, în special ca urmare a creării sau consolidării unei poziții dominante, potrivit prevederilor art. 23 alin. (3), ori, în cazurile prevăzute la art. 20 alin. (3), dacă nu îndeplinește condițiile prevăzute la art. 6;

b) emite o decizie prin care declară operațiunea de concentrare economică compatibilă cu mediul concurențial, dacă operațiunea de concentrare economică nu ridică obstacole semnificative în calea concurenței efective pe piață sau pe o parte substanțială a acesteia, în special ca urmare a creării sau consolidării unei poziții dominante, potrivit prevederilor art. 23 alin. (4), ori, în cazurile prevăzute la art. 20 alin. (3), dacă îndeplinește condițiile prevăzute la art. 6. Se consideră că o decizie prin care se declară o concentrare ca fiind compatibilă include restricțiile direct legate și necesare punerii în aplicare a concentrării;

c) emite o decizie prin care declară operațiunea de concentrare economică compatibilă cu mediul concurențial, dacă constată că, în urma modificărilor efectuate de întreprinderile implicate, operațiunea de concentrare economică notificată îndeplinește criteriul prevăzut la art. 23 alin. (4) și, în cazurile menționate la art. 20 alin. (3), criteriile prevăzute la art. 6. Plenul Consiliului Concurenței are dreptul de a stabili, prin decizie, obligațiile și/sau condițiile necesare să asigure respectarea de către părțile implicate a angajamentelor pe care și le-au asumat în scopul realizării compatibilității concentrării cu mediul concurențial.

(3) Termenele prevăzute la alin. (1) și (2) se prelungesc în cazul în care părțile care fac notificarea înaintează o cerere în acest sens în termen de cel mult 15 zile lucrătoare de la inițierea procedurii. Părțile care fac notificarea pot înainta o

singură cerere de prelungire. După inițierea procedurii, Plenul Consiliului Concurenței poate prelungi termenele prevăzute la alin. (1) și (2) cu acordul părților care au făcut notificarea. Durata totală a oricărei prelungiri sau a oricăror prelungiri efectuate nu poate depăși 20 de zile lucrătoare.

(4) Termenele prevăzute la alin. (1) și (2) se prelungesc cu 30 de zile lucrătoare în cazul în care întreprinderile implicate se oferă să își asume angajamente în temeiul alin. (1) sau (2) în vederea realizării compatibilității concentrării economice cu mediul concurențial.

(5) În cazul în care Plenul Consiliului Concurenței nu ia o decizie în termenele prevăzute la alin. (1) și (2), operațiunea de concentrare economică se consideră autorizată tacit.

(6) Dacă, din cauza unor împrejurări de care este responsabilă una dintre întreprinderile implicate în concentrare, Consiliul Concurenței a trebuit să solicite informații în temeiul art. 54 sau să dispună o inspecție printr-un ordin adoptat în temeiul art. 56, termenele prevăzute la alin. (1) și (2) din prezentul articol se suspendă și încep să curgă de la data la care părțile au furnizat Consiliului Concurenței toate informațiile solicitate.

(7) Plenul Consiliului Concurenței are dreptul să adopte, printr-o prescripție, măsuri interimare adecvate pentru restabilirea sau menținerea condițiilor de concurență efectivă în cazul în care o concentrare economică:

a) a fost pusă în aplicare cu încălcarea art. 20 alin. (1) și nu a fost încă adoptată o decizie privind compatibilitatea concentrării cu mediul concurențial;

b) a fost pusă în aplicare cu încălcarea unei sau a mai multor condiții incluse într-o decizie adoptată în conformitate cu alin. (1) lit. b) sau alin. (2) lit. c);

c) a fost deja pusă în aplicare și este declarată incompatibilă cu mediul concurențial.

(8) Consiliul Concurenței poate revoca actul administrativ emis în temeiul alin. (1) sau (2) în cazul în care:

a) actul administrativ se bazează pe informații incorecte pentru care este responsabilă una dintre întreprinderi ori informațiile au fost obținute prin fraudă; sau

b) întreprinderile implicate încalcă una sau mai multe obligații incluse în act.

(9) În cazurile menționate la alin. (8), Plenul Consiliului Concurenței are dreptul să adopte un act în conformitate cu alin. (1) fără a avea obligația de a respecta termenul prevăzut la alin. (1).

Articolul 26. Restabilirea situației anterioare

(1) În cazul în care Consiliul Concurenței constată că o concentrare economică a fost deja pusă în aplicare și că ea a fost declarată incompatibilă cu mediul concurențial, acesta este în drept:

a) să solicite întreprinderilor implicate să dizolve concentrarea, în special prin dizolvarea fuziunii sau prin cesionarea tuturor acțiunilor (părților sociale) sau activelor dobândite, astfel încât să se restabilească situația existentă anterior punerii în aplicare a concentrării;

b) să intenteze o acțiune în instanța de judecată privind dizolvarea concentrării.

(2) În cazul în care prin dizolvarea concentrării nu este posibilă restabilirea situației existente anterior punerii în aplicare a concentrării, Plenul Consiliului Concurenței are dreptul să adopte orice altă măsură adecvată pentru a restabili, în măsura posibilului, situația anterioară.

(3) Consiliul Concurenței poate acționa potrivit alin. (1) și (2) din prezentul articol și atunci când constată că o concentrare economică a fost pusă în aplicare cu încălcarea unei condiții impuse printr-o decizie adoptată potrivit prevederilor art. 25 alin. (2) lit. c), prin care s-a stabilit că, în cazul absenței condiției, concentrarea ar îndeplini criteriul prevăzut la art. 23 alin. (3) sau, în cazurile prevăzute la art. 20 alin. (3), nu ar îndeplini criteriile prevăzute la art. 6.

(4) În cazurile care intră sub incidența alin. (1) lit. a) din prezentul articol, măsurile prevăzute la alin. (1) pot fi impuse fie printr-o decizie adoptată în temeiul art. 25 alin. (2) lit. a), fie printr-o decizie separată.

**Articolul 27. Taxa de examinare a notificării
privind concentrarea economică**

(1) Prin prezenta lege se instituie taxa de examinare a notificării privind concentrarea economică.

(2) Taxa de examinare a notificării privind concentrarea economică se stabilește în mărime de 0,1% din cifra totală de afaceri realizată cumulativ pe teritoriul Republicii Moldova de către întreprinderile implicate în concentrarea economică. Taxa de examinare se calculează pe baza cifrei totale de afaceri realizate în anul anterior notificării operațiunii de concentrare economică și nu poate depăși 75 000 lei.

(3) Sînt obligate să achite taxa de examinare persoana, întreprinderea sau întreprinderile care au înaintat Consiliului Concurenței o notificare a unei operațiuni de concentrare economică.

(4) Taxa de examinare se restituie persoanelor și/sau întreprinderilor care au înaintat Consiliului Concurenței o notificare a unei operațiuni de concentrare economică în cazul în care această operațiune nu cade sub incidența prezentei legi.

(5) Din momentul informării părților în temeiul art. 25 alin. (1) lit. a), Consiliul Concurenței, în termen de 30 de zile calendaristice, restituie mijloacele bănești achitate pentru examinarea notificării.

Capitolul V

DETERMINAREA PIETEI RELEVANTE

Articolul 28. Piața relevantă și concurența

(1) Examinarea problemelor concurențiale și evaluarea unei cauze de concurență se efectuează în cadrul pieței relevante.

(2) Determinarea pieței relevante este necesară în special pentru:

a) evaluarea concentrărilor economice și analiza modificărilor structurale care afectează cererea sau oferta unui produs pentru împiedicarea creării sau consolidării poziției dominante și pentru prevenirea restrîngerii semnificative a concurenței;

b) investigarea și constatarea abuzurilor de poziție dominantă;

c) stabilirea existenței unor restricții semnificative ale concurenței, analiza efectelor restrictive ale unui acord sau verificarea îndeplinirii condiției prevăzute la art. 6 alin. (1) lit. d).

(3) Determinarea pieței relevante reprezintă un instrument de identificare și de definire a cadrului în care se exercită concurența. În funcție de natura problemei concurențiale, dimensiunile pieței relevante pot fi diferite.

(4) Scopul principal al determinării pieței relevante rezidă în identificarea constrîngerilor concurențiale cu care se confruntă sistematic întreprinderile în cauză.

(5) În sensul prezentului capitol, întreprinderile în cauză sînt: părțile care participă la concentrarea economică, în cazul unei concentrări economice; întreprinderile care fac obiectul investigației sau, după caz, autorul plîngerii, în cazul investigațiilor efectuate în temeiul prevederilor cap. II secțiunea a 2-a; părțile

acordului, în cazul investigațiilor efectuate în temeiul prevederilor cap. II secțiunea 1.

(6) Determinarea pieței relevante, atât la nivelul produselor, cât și la nivel geografic, trebuie să permită identificarea concurenților existenți și potențiali ai întreprinderilor în cauză care sînt capabili să condiționeze comportamentul respectivelor întreprinderi și să le împiedice să acționeze independent de presiunile unei concurențe.

(7) Perioada de timp a analizei pieței relevante se determină în funcție de obiectul investigației și de particularitățile pieței relevante.

(8) Principiile fundamentale de determinare a pieței relevante țin de constrîngerile concurențiale și sînt următoarele: substituibilitatea la nivelul cererii, substituibilitatea la nivelul ofertei și concurența potențială.

Articolul 29. Procedura de determinare a pieței relevante

(1) Criteriile și elementele probatorii utilizate pentru determinarea pieței relevante a produsului sînt diferite, în funcție de caracteristicile și de specificul ramurii economiei naționale și al produselor analizate.

(2) La determinarea pieței relevante a produsului se vor utiliza elemente probatorii suficiente pentru a ajunge la o concluzie privind dimensiunile pieței, în scopul rezolvării problemei concurențiale aferente unui caz concret, precum și a altor sarcini nominalizate la art. 28 alin. (2).

(3) În procesul de determinare a pieței relevante a produsului, în baza informațiilor preliminare disponibile sau a informațiilor comunicate de întreprinderile în cauză, se decide dacă produsele aparțin aceleiași piețe a produsului.

(4) În caz de necesitate, ulterior vor fi luate în considerare și alte elemente probatorii decît cele indicate la alin. (3) care permit evaluarea măsurii în care substituția între produse ar putea avea loc. În unele cazuri anumite elemente de fapt pot fi decisive, în timp ce în alte cazuri aceleași elemente de fapt ar putea fi irelevante.

(5) Modul de abordare a informațiilor este unul deschis, care are scopul de a exploata eficace toate informațiile posibile ce ar putea fi utile la evaluarea cazurilor individuale. Nu se utilizează o ierarhie strictă a diferitelor surse de informații sau a diferitelor tipuri de elemente de fapt pentru stabilirea existenței substituibilității.

(6) În funcție de fiecare caz, când nu se pun probleme de concurență, nu este necesar să se delimiteze definitiv piața relevantă a produsului sau să se determine dacă aceasta include ori nu produse suplimentare.

(7) Procesul de determinare a pieței geografice relevante constă în selectarea și sistematizarea informațiilor care contribuie la identificarea obstacolelor și a barierei ce izolează întreprinderile situate într-o anumită zonă de presiunea concurențială a întreprinderilor situate în afara acestei zone, astfel încât să se clarifice cu precizie gradul de interpenetrare a piețelor la nivel național.

(8) Atunci când o determinare precisă a pieței relevante este considerată necesară, vor fi contactați, după caz, pentru prezentarea informației în formă verbală și/sau scrisă:

a) clienții principali și întreprinderile principale din sectorul respectiv pentru comunicări asupra limitelor pieței relevante a produsului și ale pieței geografice relevante și pentru a obține elemente de fapt, în scopul de a ajunge la o concluzie privind definirea pieței relevante;

b) asociațiile profesionale competente și întreprinderile care activează pe piață în amonte sau în aval pentru a defini, în măsura în care acest lucru este necesar, piețe relevante ale produsului și piețe geografice relevante distincte pentru diferite niveluri de producție sau de distribuție a produselor în cauză;

c) întreprinderile în cauză referitor la prezentarea informațiilor suplimentare.

Articolul 30. Elemente probatorii pentru determinarea pieței relevante

(1) Pentru evaluarea substituibilității între produse se utilizează, după caz, următoarele categorii de elemente probatorii:

a) informații referitoare la utilizarea dată produselor, substituibilitatea funcțională sau caracteristicile similare. Utilizarea dată produselor, substituibilitatea funcțională sau caracteristicile similare pot, într-o primă etapă, să limiteze sfera cercetărilor privind eventualele produse substituibile. În cazul în care probele respective nu sînt suficiente, se vor lua în considerare alte categorii de elemente;

b) informații despre prețuri, despre capacitatea de reacție a clienților la creșterea permanentă și semnificativă a prețurilor. Se consideră semnificativă creșterea prețurilor cu 10%;

c) rezultate obținute în urma aplicării diferitelor abordări statistice și/sau econometrice;

d) elemente privind substituția în trecutul apropiat;

e) puncte de vedere argumentate ale principalilor consumatori și concurenți asupra limitelor pieței relevante a produsului;

f) preferințe ale consumatorilor finali, opinii exprimate de comercianții cu amănuntul, studii de piață prezentate de părți și de concurenții lor, anchete cu

privire la obiceiurile de consum și la comportamentele de cumpărare ale consumatorilor;

g) informații referitoare la barierele și la costurile aferente unui transfer al cererii către produsele potențial substituibile;

h) informații referitoare la diferite categorii de clienți și la discriminare prin preț;

i) rezultate obținute în urma aplicării diferitelor teste cantitative, sondaje concepute pentru delimitarea piețelor relevante.

(2) Pentru determinarea dimensiunii geografice se utilizează, în caz de necesitate, următoarele categorii de elemente probatorii:

a) informații referitoare la reorientarea comenzilor în trecut către alte zone;

b) natura cererii (preferințele consumatorilor, necesitatea unei prezențe locale) pentru produsul relevant;

c) puncte de vedere argumentate ale principalilor consumatori și concurenți asupra limitelor pieței geografice relevante;

d) localizare a comportamentului de cumpărare al consumatorilor. Când consumatorii se aprovizionează prin licitații ai căror ofertanți sînt întreprinderi situate pe teritoriul Republicii Moldova, se consideră că piața geografică relevantă este teritoriul Republicii Moldova;

e) fluxuri comerciale;

f) bariere și costuri de transfer aferente reorientării comenzilor către întreprinderi situate în alte zone.

(3) Pe baza elementelor de probațiune colectate se definește piața geografică relevantă, a cărei sferă ar putea varia de la dimensiuni locale la dimensiuni mondiale.

(4) Determinări diferite ale pieței relevante ar putea rezulta în cazul în care:

a) eventualele constrîngerii asupra substituției sînt impuse de condițiile de pe piețele conexe;

b) compatibilitatea cu produsul primar este importantă;

c) este dificil de identificat produsele secundare, precum și existența unor prețuri ridicate și a unui ciclu de viață lung al produselor primare;

d) substituția între produsele secundare este semnificativă;

e) caracteristicile produselor primare fac posibile reacții rapide și obiective ale consumatorilor la creșterile prețurilor relative ale produselor secundare;

f) există lanțuri de substituție coroborate cu elemente legate de interdependența la nivelul prețurilor la limitele lanțurilor de substituție. Nivelurile de preț la limitele lanțurilor trebuie să fie de aceeași dimensiune.

Articolul 31. Calcularea cotelor de piață

(1) Determinarea pieței relevante permite identificarea furnizorilor și a consumatorilor care acționează pe piața respectivă.

(2) Mărimea totală a pieței și cotele de piață deținute pot fi cunoscute consultând surse de informație cum ar fi previziunile întreprinderilor sau studiile comandate întreprinderilor de consultanță și/sau asociațiilor profesionale competente, rapoartele financiare și statistice, informațiile de la autoritățile vamale, de la autoritățile de reglementare etc. În absența unor astfel de surse de informație sau atunci când previziunile disponibile nu sînt fiabile, Consiliul Concurenței solicită, de obicei, fiecărui furnizor de pe piața relevantă să îi comunice propria cifră de afaceri, astfel încît să poată calcula mărimea totală a pieței și cotele de piață deținute.

(3) Vînzările sînt punctul de referință pentru calculul cotelor de piață. În funcție de specificul produselor sau de industria în cauză, există și alte repere care pot oferi informații utile, cum ar fi, în special, numărul de clienți, volumul de trafic, capacitatea instalată, numărul întreprinderilor în oferta de pe piață, unitățile de flote în domeniul aerospațial sau rezervele deținute în cazul anumitor sectoare.

Capitolul VI

CONSILIUL CONCURENȚEI

Articolul 32. Prevederi generale privind Consiliul Concurenței

(1) Consiliul Concurenței este o autoritate publică autonomă, responsabilă față de Parlament, ce asigură aplicarea și respectarea legislației din domeniul concurenței, ajutorului de stat și publicității în limitele competenței sale.

(2) Consiliul Concurenței este învestit cu putere de decizie, de reglementare, de interdicție, de intervenție, de inspecție și de sancționare, în limitele stabilite de legislație.

(3) Consiliul Concurenței este persoană juridică, cu bilanț propriu, dispune de ștampilă cu imaginea Stemei de Stat și cu denumirea sa. Sediul central al Consiliului Concurenței este în municipiul Chișinău. În funcție de necesități, acesta își poate deschide filiale în teritoriu.

(4) Activitatea Consiliului Concurenței se exercită pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

Articolul 33. Activitatea Consiliului Concurenței

(1) Consiliul Concurenței activează potrivit prevederilor Constituției, prezentei legi, altor acte legislative și normative, regulamentului de organizare și funcționare și este independent în exercitarea atribuțiilor sale.

(2) Organizarea și activitatea Consiliului Concurenței se bazează pe principiile autonomiei, independenței și colegialității.

(3) Consiliul Concurenței întocmește anual un raport privind activitatea sa. Raportul Consiliului Concurenței se adoptă de către Plenul Consiliului Concurenței și se prezintă anual Parlamentului pînă la data de 1 iunie, fiind ulterior publicat.

(4) Raportul privind activitatea Consiliului Concurenței va conține:

- a) raportul financiar anual și, după caz, raportul auditului de performanță;
- b) informații despre activitățile Consiliului Concurenței în realizarea atribuțiilor stabilite de prezenta lege și de legislația în domeniul ajutorului de stat și publicității;
- c) informații despre direcțiile prioritare de activitate ale Consiliului Concurenței pentru anul următor;
- d) alte informații stabilite de Consiliul Concurenței.

Articolul 34. Colaborarea Consiliului Concurenței cu alte autorități

(1) În exercitarea atribuțiilor, Consiliul Concurenței conlucrează cu autoritățile publice în vederea realizării prevederilor legislației din domeniul concurenței, ajutorului de stat și publicității, în limitele competenței sale.

(2) Autoritățile administrației publice transmit Consiliului Concurenței spre avizare proiectele de acte legislative și normative care au sau pot avea impact anticoncurențial.

(3) În cazul în care constată pe piețele reglementate fapte ce pot fi calificate ca practici anticoncurențiale, Consiliul Concurenței solicită opinia autorității de reglementare competente asupra acestor fapte. Opinia trebuie prezentată în termenul stabilit de Consiliul Concurenței.

(4) Dacă, în exercitarea atribuțiilor, autoritățile de reglementare și alte autorități ale administrației publice constată, din oficiu sau la cerere, semne ale încălcării prezentei legi, acestea vor sesiza Consiliul Concurenței cu privire la cazul respectiv și îi vor pune la dispoziție toate informațiile relevante deținute.

(5) Colaborarea dintre Consiliul Concurenței și alte autorități de reglementare se efectuează conform delimitării de funcții și atribuții date prin lege pe baza următorului principiu: organele de reglementare acționează *ex ante* (anterior) în sectorul reglementat, iar Consiliul Concurenței acționează *ex post* (ulterior) pentru asigurarea concurenței, aplicînd legislația concurențială asupra tuturor relațiilor din economia națională ce cad sub incidența prezentei legi.

(6) Consiliul Concurenței este în drept să colaboreze cu organismele de specialitate internaționale corespunzătoare.

Articolul 35. Structura Consiliului Concurenței

(1) Consiliul Concurenței este constituit din conducere, aparat executiv, format din subdiviziuni specializate și operaționale, și filiale teritoriale. Consiliul Concurenței este condus de Plenul Consiliului Concurenței.

(2) Plenul Consiliului Concurenței este un organ colegial decizional compus din 5 membri, inclusiv un președinte și doi vicepreședinți, care sînt, respectiv, președinte și vicepreședinți ai Consiliului Concurenței.

(3) Membrii Plenului Consiliului Concurenței exercită funcții de demnitate publică. Personalul Consiliului Concurenței este compus din personal de specialitate, care cade sub incidența Legii nr. 158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, și personal tehnic.

(4) În vederea exercitării atribuțiilor sale, Consiliul Concurenței elaborează și aprobă un regulament de organizare și funcționare.

(5) Salariul de funcție al membrilor Plenului Consiliului Concurenței este stabilit de Plenul Consiliului Concurenței în mărime ce variază între 3 și 5 salarii medii lunare ale personalului de specialitate, calculat în raport cu ultimele 3 luni de activitate a Consiliului Concurenței. Condițiile de salarizare a angajaților Consiliului Concurenței se stabilesc prin legislația în vigoare.

(6) Membrii Plenului Consiliului Concurenței beneficiază de premii anuale în mărime de șase salarii medii lunare.

(7) Drepturile și responsabilitățile personalului tehnic al Consiliului Concurenței sînt reglementate de legislația muncii.

(8) Consiliul Concurenței va asigura formarea inițială și instruirea profesională continuă a personalului conform regulamentului de organizare și funcționare.

Articolul 36. Finanțarea Consiliului Concurenței

(1) Finanțarea Consiliului Concurenței va acoperi costul estimativ al tuturor activităților, astfel încât acesta să își exercite efectiv, eficient și plenar activitățile.

(2) Bugetul Consiliului Concurenței se formează din:

- a) taxa de examinare a notificărilor privind concentrările economice prevăzută la art. 27;
- b) mijloacele financiare alocate din bugetul de stat.

(3) Bugetul Consiliului Concurenței pe anul următor, limita numărului de unități de personal și schema de încadrare se aprobă de Parlament până la data de 1 iulie a anului în curs.

(4) Parlamentul remite Guvernului bugetul aprobat al Consiliului Concurenței pentru includerea lui în proiectul legii bugetului de stat pentru anul următor.

(5) Sumele ce reprezintă amenzi sau alte sancțiuni aplicate de Consiliul Concurenței se fac venit la bugetul de stat, în condițiile legii.

**Articolul 37. Evidența contabilă și auditul activității
Consiliului Concurenței**

(1) Consiliul Concurenței asigură înregistrarea contabilă a tuturor mijloacelor financiare încasate și alocate, autorizarea corespunzătoare a plăților din contul acestor mijloace financiare și controlul adecvat asupra patrimoniului Consiliului Concurenței.

(2) Anual, după efectuarea auditului intern al Consiliului Concurenței prin care sînt evaluate procesele de activitate, se raportează Plenului Consiliului Concurenței asupra suficienței și eficienței sistemelor de control intern și de contabilitate.

(3) Auditul de performanță se efectuează de către Curtea de Conturi.

Articolul 38. Responsabilități

(1) În exercițiul funcției, membrii Plenului Consiliului Concurenței și angajații Consiliului Concurenței exclud orice interes personal care ar putea influența îndeplinirea atribuțiilor de serviciu.

(2) Angajații Consiliului Concurenței nu pot desfășura alte activități remunerate, cu excepția activităților didactice, științifice, de creație sau activități remunerate în cadrul organizațiilor internaționale în legătură cu activitatea Consiliului Concurenței.

(3) Membrii Plenului Consiliului Concurenței și angajații Consiliului Concurenței respectă strict regimul juridic al conflictului de interese prevăzut de legislația cu privire la conflictul de interese.

(4) Membrii Plenului Consiliului Concurenței, angajații Consiliului Concurenței și experții antrenați de Consiliul Concurenței sînt obligați să păstreze confidențialitatea informației ce constituie secret ocrotit de lege și a altei informații confidențiale la care au acces în legătură cu exercitarea atribuțiilor prevăzute de prezenta lege.

(5) Informațiile confidențiale colectate în procesul aplicării prezentei legi se utilizează de Consiliul Concurenței doar în scopul pentru care au fost obținute și nu pot fi divulgate decît cu consimțămîntul, exprimat într-o formă explicită, al persoanei de la care au fost obținute sau la cererea instanței de judecată ori a altor organe competente, dacă acest fapt este prevăzut de lege.

(6) Pentru divulgarea informației ce constituie secret ocrotit de lege, membrii Plenului Consiliului Concurenței, angajații Consiliului Concurenței și experții antrenați de acesta poartă răspundere civilă, contravențională sau penală, după caz.

(7) Opinia oficială a Consiliului Concurenței este exprimată de președintele Consiliului Concurenței sau de vicepreședintele împuternicit în acest sens. Un angajat al Consiliului Concurenței poate exprima opinia oficială a Consiliului Concurenței numai dacă este împuternicit în acest sens.

Articolul 39. Atribuțiile Consiliului Concurenței

Consiliul Concurenței are următoarele atribuții principale:

- a) promovează cultura concurențială;
- b) elaborează actele normative necesare pentru implementarea legislației din domeniul concurenței, ajutorului de stat și publicității, în limitele competenței sale;
- c) avizează proiectele de acte legislative și normative ce pot avea impact anticoncurențial;
- d) sesizează organele competente privind incompatibilitatea actelor legislative și normative cu legislația din domeniul concurenței, ajutorului de stat și publicității, în limitele competenței sale;

e) investighează practicile anticoncurențiale, concurența neloială și alte încălcări ale legislației din domeniul concurenței, ajutorului de stat și publicității, în limitele competenței sale;

f) constată încălcări ale legislației din domeniul concurenței, ajutorului de stat și publicității, impune măsuri interimare în vederea încetării încălcărilor denunțate, impune măsuri corective și aplică sancțiuni pentru comiterea încălcărilor, în limitele competenței sale;

g) adoptă decizii prevăzute de lege pentru cazurile de concentrări economice;

h) autorizează, monitorizează și raportează ajutorul de stat;

i) înaintează în instanța de judecată acțiuni privind cazurile ce țin de competența sa;

j) realizează alte atribuții în conformitate cu legislația din domeniul concurenței, ajutorului de stat și publicității, în limitele competenței sale.

Articolul 40. Atribuțiile președintelui Consiliului Concurenței

(1) Președintele Consiliului Concurenței:

a) poartă răspundere în fața Parlamentului pentru îndeplinirea de către Consiliul Concurenței a atribuțiilor acestuia prevăzute de actele legislative și normative din domeniul concurenței, ajutorului de stat și publicității;

b) reprezintă Consiliul Concurenței în relațiile cu autoritățile publice, persoanele fizice și juridice, instanțele de judecată, precum și cu organismele internaționale de specialitate respective;

c) convoacă ședințele Plenului Consiliului Concurenței, le prezidează și monitorizează îndeplinirea deciziilor adoptate;

d) aprobă ordinea de zi a ședințelor Plenului Consiliului Concurenței;

e) repartizează atribuții vicepreședinților și membrilor Plenului Consiliului Concurenței, confirmate prin hotărâre a Plenului Consiliului Concurenței;

f) organizează activitatea Consiliului Concurenței;

g) organizează și desfășoară concursuri pentru ocuparea funcțiilor vacante;

h) numește în funcție, încheie, modifică, suspendă și desface contractele individuale de muncă cu angajații Consiliului Concurenței, în conformitate cu legislația. În caz de necesitate, aplică angajaților sancțiuni disciplinare;

i) asigură pregătirea și instruirea profesională a angajaților Consiliului Concurenței;

j) semnează ordinele, delegațiile, acțiunile în judecată, corespondența;

k) semnează actele administrative, avizele, rapoartele Consiliului Concurenței;

l) exercită alte atribuții prevăzute de lege.

(2) În caz de absență ori de indisponibilitate a președintelui, atribuțiile acestuia sînt exercitate de vicepreședintele desemnat al Consiliului Concurenței.

(3) Președintele Consiliului Concurenței este în drept să acorde împuterniciri oricărui membru al Plenului Consiliului Concurenței, angajaților Consiliului Concurenței, urmînd să specifice expres împuternicirile delegate și durata exercitării acestora.

Articolul 41. Atribuțiile Plenului Consiliului Concurenței

(1) Plenul Consiliului Concurenței are următoarele atribuții:

- a) exercită conducerea Consiliului Concurenței în conformitate cu legislația;
- b) aprobă limita numărului de unități de personal și schema de încadrare a Consiliului Concurenței, care ulterior se prezintă spre aprobare Parlamentului;
- c) dispune elaborarea și adoptă acte normative necesare executării legislației din domeniul concurenței, ajutorului de stat și publicității, în limitele competenței sale, precum și acte interne;
- d) emite avize pentru proiectele de acte legislative și normative care pot avea impact anticoncurențial și propune modificarea celor care au sau pot avea un impact anticoncurențial;
- e) sesizează organele competente privind incompatibilitatea actelor legislative și normative cu legislația din domeniul concurenței, ajutorului de stat și publicității, în limitele competenței sale;
- f) dispune inițierea investigațiilor ce țin de competența Consiliului Concurenței;
- g) examinează rapoartele de investigație, formulează observații cu privire la acestea și dispune asupra măsurilor ce se impun, în limitele competenței sale;
- h) ia decizii de constatare a încălcării legii, de impunere a măsurilor corective, de aplicare a sancțiunilor, de aplicare a politicii de clemență și alte decizii prevăzute de prezenta lege, în limitele competenței sale, în urma investigațiilor efectuate;
- i) ia decizii de retragere a beneficiului exceptării de la prevederile art. 5, stabilit prin regulamentul adoptat de Consiliul Concurenței pentru unele categorii de acorduri, dacă constată că acestea nu mai îndeplinesc prevederile art. 6 alin. (1);
- j) ia decizii de refuz, de autorizare și de autorizare condiționată a concentrărilor economice, de revocare a unei decizii adoptate în conformitate cu art. 25 alin. (1) lit. b) sau alin. (2) lit. b) ori c);
- k) ia decizii de constatare a faptului că măsura notificată nu constituie ajutor de stat, decizii de autorizare a ajutorului de stat, de autorizare condiționată, de interdicere a ajutorului de stat și de recuperare a ajutorului utilizat abuziv sau ilegal;
- l) dispune măsuri interimare, în condițiile prevăzute de lege;
- m) asigură aplicarea și executarea eficientă a deciziilor proprii;

n) dispune efectuarea din oficiu a investigațiilor utile pentru cunoașterea pieței;

o) ia decizii cu privire la înaintarea în instanța de judecată a acțiunilor privind cazurile ce țin de competența sa;

p) ia decizii cu privire la sesizarea organelor de urmărire penală sau altor organe competente asupra posibilelor fapte de încălcare a legislației în vigoare;

q) urmărește aplicarea dispozițiilor legale și a altor acte normative din domeniul concurenței, ajutorului de stat și publicității, în limitele competenței sale, conform legislației în vigoare;

r) face recomandări Guvernului și autorităților administrației publice centrale și locale, în diverse sectoare economice, pentru adoptarea de măsuri care să faciliteze dezvoltarea pieței și a concurenței, precum și îndrumări privind aspecte generale ale aplicării legislației în domeniul concurenței, luând în considerare practica instanțelor de judecată naționale și europene;

s) dispune efectuarea studiilor și aprobă rapoarte privind domeniul său de activitate și furnizează Parlamentului, Guvernului, publicului și organizațiilor internaționale specializate informații de rigoare;

t) ia decizii de modificare, completare sau anulare a propriilor acte administrative, avize și rapoarte emise în îndeplinirea atribuțiilor ce decurg din prezenta lege sau din alte acte legislative;

u) ia decizii privind acceptarea angajamentelor propuse de întreprinderi conform prezentei legi;

v) exercită alte atribuții prevăzute de lege.

(2) Dacă Plenul Consiliului Concurenței, acționând ca urmare a unei plângeri sau din oficiu, constată o încălcare a art. 5, 7, 9 sau 11, acesta solicită printr-o decizie întreprinderilor și asociațiilor de întreprinderi în cauză să înceteze respectiva încălcare. În acest scop, Plenul Consiliului Concurenței le poate impune orice măsuri corective comportamentale sau structurale care sînt proporționale cu încălcarea comisă și sînt necesare pentru încetarea efectivă a încălcării. Măsurile corective structurale nu ar trebui impuse decît atunci cînd nu există o măsură corectivă comportamentală la fel de eficientă sau atunci cînd o măsură corectivă comportamentală la fel de eficientă ar fi mai oneroasă pentru întreprinderea în cauză decît o măsură corectivă structurală. Plenul Consiliului Concurenței poate, de asemenea, constata că o încălcare s-a comis în trecut, dacă are un interes legitim de a acționa în acest mod.

(3) Dacă, după examinarea preliminară a plîngerii, consideră că există motive suficiente pentru a iniția o investigație asupra presupusului caz de încălcare a legislației din domeniul concurenței, ajutorului de stat și publicității, Plenul Consiliului Concurenței, acționînd din oficiu, poate să dispună, în caz de urgență determinată de riscul unui prejudiciu grav și ireparabil adus concurenței, printr-o prescripție, măsuri interimare. Măsurile interimare pot fi dispuse numai dacă

presupusa încălcare reprezintă o practică interzisă expres de lege și trebuie eliminată fără întârziere pentru a preveni sau a opri producerea unui prejudiciu grav și cert. Măsurile interimare trebuie să fie strict limitate, atât în durată, cât și în obiectul lor, la ceea ce este necesar pentru a corija afectarea liberei concurențe. O astfel de prescripție poate fi reînnoită în măsura în care este necesar și adecvat.

(4) Atunci când Plenul Consiliului Concurenței intenționează să adopte o decizie care impune încetarea încălcării, iar întreprinderea propune angajamente pentru a răspunde preocupărilor exprimate de Plenul Consiliului Concurenței în evaluarea sa preliminară, Plenul Consiliului Concurenței poate, printr-o decizie, să facă respectivele angajamente obligatorii pentru întreprindere. O astfel de decizie poate fi adoptată pe o durată determinată și poate concluziona că nu mai există motive pentru acțiunea Plenului Consiliului Concurenței.

(5) Plenul Consiliului Concurenței poate, la cerere sau din oficiu, să redeschidă procedura:

- a) în cazul în care intervine o schimbare esențială privind oricare dintre faptele pe care s-a fundamentat decizia;
- b) în cazul în care întreprinderile în cauză acționează contrar angajamentelor luate;
- c) în cazul în care decizia a fost fundamentată pe informații incomplete, inexacte sau care induc în eroare, furnizate de părți.

(6) Deciziile sau prescripțiile emise de Plenul Consiliului Concurenței în aplicarea prevederilor alin. (2) și (3) vor fi expediate autorului plîngerii și întreprinderii sau asociației de întreprinderi care face obiectul plîngerii sau a investigației în termen de 10 zile calendaristice de la emitere și vor cuprinde motivarea deciziei sau prescripției, după caz. Aceste decizii sau prescripții pot fi atacate nemijlocit în instanța de contencios administrativ competentă în termen de 30 de zile de la primirea lor.

(7) Plenul Consiliului Concurenței, după caz, poate pune în discuție în ședință și rezolva unele chestiuni conform regulamentului de organizare și funcționare, consemnându-le în procesul-verbal al ședinței. Înscrierile protocolare se aplică doar în limitele în care nu este necesară adoptarea unei decizii, hotărîri, dispoziții sau prescripții.

Articolul 42. Calitatea de membru al Plenului Consiliului Concurenței. Incompatibilități și restricții

(1) Membrii Plenului Consiliului Concurenței, inclusiv președintele, sînt numiți în funcție prin hotărîre a Parlamentului, la propunerea Președintelui Parlamentului, cu avizul comisiei parlamentare de profil.

(2) Membrii Plenului Consiliului Concurenței nu reprezintă autoritatea care i-a numit și sînt independenți în luarea deciziilor.

(3) Durata mandatului membrilor Plenului Consiliului Concurenței este de 5 ani. Fiecare membru al Plenului Consiliului Concurenței are dreptul la două mandate consecutive.

(4) Mandatele membrilor Plenului Consiliului Concurenței încep la data intrării în vigoare a hotărîrii respective a Parlamentului și încetează la expirarea termenului prevăzut la alin. (3) din prezentul articol, cu excepția încetării calității de membru în condițiile art. 44.

(5) În funcția de membru al Plenului Consiliului Concurenței poate fi numită persoana care deține cetățenia Republicii Moldova, are studii superioare, competență profesională, o bună reputație și vechime în muncă de cel puțin 10 ani în activități din domeniul: economic, al concurenței sau juridic.

(6) Președintele Consiliului Concurenței trebuie să fi îndeplinit o funcție de conducere, în care a făcut dovada competenței sale profesionale și manageriale.

(7) Calitatea de membru al Plenului Consiliului Concurenței este incompatibilă cu exercitarea oricărei alte activități remunerate, profesionale sau de consultanță, cu participarea, directă sau prin persoane interpuse, la conducerea sau administrarea unor întreprinderi publice sau private, cu excepția activității didactice și științifice. Membrii Plenului Consiliului Concurenței nu pot fi desemnați experți sau arbitri nici de părți și nici de instanța judecătorească sau de către o altă instituție.

(8) Membrii Plenului Consiliului Concurenței nu pot face parte din partide sau formațiuni politice.

(9) Membrii Plenului Consiliului Concurenței sînt responsabili pentru actele administrative adoptate de Plenul Consiliului Concurenței și pentru exercitarea atribuțiilor ce le revin.

(10) Membrii Plenului Consiliului Concurenței nu pot fi reținuți, arestați decît la cererea Procurorului General.

(11) Membrii Plenului Consiliului Concurenței sînt responsabili de sectorul ce ține de domeniul activității Consiliului Concurenței, încredințat de președintele Consiliului Concurenței.

(12) Membrii Plenului Consiliului Concurenței sînt obligați să participe la ședințele Plenului Consiliului Concurenței și să voteze „pentru” sau „contra” adoptării actelor administrative ale Plenului Consiliului Concurenței.

(13) Membrii Plenului Consiliului Concurenței depun declarații cu privire la venituri și proprietate în condițiile legii.

Articolul 43. Jurămîntul membrilor Plenului Consiliului Concurenței

(1) Membrii Plenului Consiliului Concurenței, inclusiv președintele și vicepreședinții, la numire în funcție, depun următorul jurămînt: „Jur să slujesc Republica Moldova cu credință, să respect Constituția și legile Republicii Moldova, să protejerez proprietatea publică, democrația și bunăstarea poporului.”.

(2) Jurămîntul se depune în fața Parlamentului după adoptarea actului de numire.

Articolul 44. Încetarea calității de membru al Plenului Consiliului Concurenței

(1) Calitatea de membru al Plenului Consiliului Concurenței încetează în caz de:

- a) expirare a duratei mandatului;
- b) demisie;
- c) revocare;
- d) deces.

(2) Revocarea unui membru al Plenului Consiliului Concurenței se face de Parlament, la propunerea Președintelui Parlamentului sau a 1/3 din numărul deputaților aleși, în cazul în care:

- a) a încălcat prevederile prezentei legi, fapt stabilit de către instanța de judecată, sau a fost condamnat prin hotărîre judecătorească definitivă și irevocabilă pentru săvîrșirea unei infracțiuni;
- b) survine cel puțin una din situațiile prevăzute la art. 42 alin. (7) și (8);
- c) nu-și poate îndeplini atribuțiile din cauza incapacității fizice sau psihice, constatată de către o comisie medicală;
- d) a lipsit nemotivat de la trei sau mai multe ședințe consecutive ale Plenului Consiliului Concurenței. În acest caz, revocarea se face la propunerea președintelui Consiliului Concurenței.

(3) Membrii Plenului Consiliului Concurenței se revocă din funcție cu votul majorității deputaților aleși.

(4) Membrii Plenului Consiliului Concurenței ale căror mandate au expirat vor rămâne în funcție pînă la numirea succesorilor lor. Cel puțin cu o lună pînă la expirarea mandatului membrului, președintele Consiliului Concurenței va notifica în acest sens Parlamentul, pentru demararea procesului de numire a unui nou membru.

(5) În caz de vacanță a unui loc în Plenul Consiliului Concurenței, pentru situațiile prevăzute la alin. (1) lit. b)–d) din prezentul articol se va proceda, conform art. 42 alin. (1), la numirea unui nou membru în funcția devenită vacantă.

(6) Membrii Plenului Consiliului Concurenței sînt obligați să notifice de îndată Consiliului Concurenței survenirea oricărei situații de incompatibilitate prevăzute la art. 42 alin. (7) și (8), ei fiind de drept suspendați din funcție din momentul survenirii acestei situații, iar dacă situația se prelungește peste 10 zile calendaristice, mandatul încetează și se procedează conform prevederilor alin. (2) și (5) din prezentul articol.

Articolul 45. Modul de adoptare în plen a actelor administrative
ale Consiliului Concurenței și intrarea în vigoare a acestora

(1) Actele administrative ale Consiliului Concurenței se adoptă la ședințele Plenului Consiliului Concurenței, care pot fi ordinare sau extraordinare. Procesele-verbale ale ședințelor sînt semnate de președintele Consiliului Concurenței, de membrii prezenți și de secretarul ședinței. Ședințele ordinare se convoacă în funcție de necesitate, dar nu mai rar de 2 ori pe lună. Ședințele extraordinare se convoacă din inițiativa președintelui sau a cel puțin 2 membri ai Plenului Consiliului Concurenței.

(2) Ședințele Plenului Consiliului Concurenței pot fi închise sau publice. Ședințele închise ale Consiliului Concurenței au loc în scopul protejării informației ce constituie secret de stat, secret comercial ori a unei alte informații confidențiale a cărei divulgare este restrînsă sau interzisă prin lege.

(3) Ședințele Plenului Consiliului Concurenței sînt deliberative dacă la ele participă cel puțin 3 membri, dintre care unul este președintele sau vicepreședintele, și dacă sînt prezidate de către președintele Consiliului Concurenței sau, în absența acestuia, de către vicepreședintele desemnat.

(4) Actele administrative ale Consiliului Concurenței se adoptă de Plenul Consiliului Concurenței cu votul majorității membrilor prezenți. Fiecare membru dispune de un vot. În caz de paritate a voturilor, votul președintelui sau, în absența acestuia, al vicepreședintelui care prezidează ședința este decisiv.

(5) Membrii Plenului Consiliului Concurenței nu au dreptul de a se abține de la vot. Membrii care au votat împotrivă își pot consemna opinia separată în procesul-verbal al ședinței.

(6) Deciziile, dispozițiile și prescripțiile Consiliului Concurenței intră în vigoare la data adoptării, dacă decizia, dispoziția sau prescripția nu prevede o dată ulterioară. Hotărârile Consiliului Concurenței intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, dacă hotărârea nu prevede o dată ulterioară.

Articolul 46. Forma actelor administrative adoptate de Plenul Consiliului Concurenței

(1) Plenul Consiliului Concurenței adoptă următoarele acte administrative: decizii, dispoziții, prescripții și hotărâri, care se expun în scris și se semnează de președintele Consiliului Concurenței sau, în absența acestuia, de vicepreședintele desemnat.

(2) Deciziile sînt acte administrative cu caracter individual prin care se constată încălcarea prevederilor legale, se impun măsuri corective, se aplică sancțiunile corespunzătoare, se soluționează notificările privind concentrările economice, conform atribuțiilor Consiliului Concurenței.

(3) Decizia privind aplicarea sancțiunilor trebuie să specifice termenul în care urmează a fi achitată sancțiunea. Data-limită la care urmează a fi achitată sancțiunea nu poate fi mai mică de 60 de zile lucrătoare de la data comunicării către întreprinderea sau asociația de întreprinderi obligată să achite sancțiunea a deciziei motivate privind aplicarea sancțiunii.

(4) Prin dispoziții se inițiază investigații ale presupuselor cazuri de încălcare a legislației din domeniul concurenței, ajutorului de stat și publicității, se inițiază, din oficiu, investigații utile pentru cunoașterea pieței.

(5) Prin prescripții se dispun măsuri interimare, se obligă autoritățile administrației publice, precum și persoanele asimilate autorităților publice, să înceteze încălcarea legii și/sau să înlăture efectele negative aduse prin încălcarea legii, inclusiv să abroge sau să modifice un act normativ sau un act individual, să efectueze anumite acțiuni sau să se abțină de la efectuarea lor.

(6) Hotărârile sînt acte cu caracter normativ prin care se adoptă, se modifică sau se abrogă actele necesare pentru asigurarea organizării și activității Consiliului Concurenței și actele necesare pentru executarea prezentei legi, cum ar fi cele care vizează:

- a) organizarea și funcționarea Consiliului Concurenței;
- b) organizarea, funcționarea și atribuțiile Consiliului de experți de pe lângă Consiliul Concurenței;
- c) evaluarea acordurilor anticoncurențiale, acordurile anticoncurențiale care nu intră în sfera de aplicare a art. 5 și exceptarea unor categorii de acorduri anticoncurențiale;
- d) stabilirea poziției dominante pe piață și evaluarea abuzului de poziție dominantă;
- e) concentrările economice;
- f) acceptarea angajamentelor propuse de către întreprinderi;
- g) alte aspecte ce țin de îndeplinirea atribuțiilor ce decurg din legislația din domeniul concurenței și ajutorului de stat.

(7) Consiliul Concurenței va elabora și va adopta în plen actele normative necesare aplicării prezentei legi, prevăzute la alin. (6) lit. c)–g), în concordanță cu prevederile Legii nr. 235-XVI din 20 iulie 2006 privind principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

Articolul 47. Modul de atacare a actelor administrative ale Consiliului Concurenței

(1) Deciziile și prescripțiile Consiliului Concurenței, precum și ordinele prevăzute la art. 56 alin. (1) pot fi atacate, în termen de 30 de zile calendaristice de la primirea acestora de către părți, nemijlocit în instanța de contencios administrativ competentă, fără a fi necesară depunerea unei cereri prealabile.

(2) Dispozițiile prevăzute la art. 46 alin. (4) se atacă numai odată cu decizia sau prescripția adoptată în cazul respectiv, cu excepția prescripțiilor prin care se impun măsuri interimare.

(3) Intentarea acțiunii în justiție nu suspendă executarea deciziei sau prescripției Consiliului Concurenței până la soluționarea cauzei în fond de instanța de judecată, dacă instanța nu dispune altfel.

(4) În cazul în care decizia atacată în partea ce ține de aplicarea sancțiunilor a fost anulată, în tot sau în parte, printr-o hotărîre judecătorească definitivă și irevocabilă, suma corespunzătoare a amenzii se restituie plătitorului acesteia din bugetul de stat în termen de 45 de zile.

Articolul 48. Consiliul de experți

(1) Pe lângă Consiliul Concurenței poate fi constituit temporar, ca organism consultativ, Consiliul de experți. Modul de constituire, componența și atribuțiile acestui organ se stabilesc de către Plenul Consiliului Concurenței.

(2) Consiliul Concurenței poate antrena specialiști și experți pentru consultații, pentru efectuarea expertizelor și analizelor. Aceștia vor putea emite opinii, care nu sînt obligatorii, cu privire la principalele aspecte ale politicii de concurență.

Capitolul VII**EXAMINAREA PRELIMINARĂ,
INVESTIGAREA ȘI LUAREA DECIZIILOR****Articolul 49. Temeiurile pentru inițierea procedurii de examinare**

(1) Consiliul Concurenței inițiază procedura de examinare a presupusului caz de încălcare a legislației concurențiale:

- a) la plîngerea unei persoane fizice sau întreprinderi afectate de presupusa încălcare a legii;
- b) din oficiu, cu excepția încălcărilor prevăzute la cap. III.

(2) Pentru a fi abilitat să depună o plîngere privind presupusele acțiuni anticoncurențiale, autorul plîngerii trebuie să demonstreze interesul lui legitim.

(3) Autorul plîngerii are un interes legitim dacă comportamentul denunțat afectează în mod real și direct interesele lui. Interesul trebuie să fie bazat pe un drept prevăzut de legislație.

(4) Asociația de întreprinderi poate invoca un interes legitim chiar dacă nu este afectată în mod direct de comportamentul denunțat, cu condiția că, pe de o parte, asociația are dreptul de a reprezenta interesele membrilor săi și, pe de altă parte, comportamentul denunțat afectează în mod real și direct interesele colective ale membrilor asociației.

(5) Consiliul Concurenței poate începe examinarea din oficiu, în baza materialelor de care dispune referitoare la presupusa încălcare a legislației.

Articolul 50. Procedura de examinare a cazurilor de încălcare a legislației concurențiale

Procedura de examinare a cazurilor de încălcare a legislației concurențiale cuprinde examinarea preliminară și/sau investigarea. Investigarea pe marginea cazului se dispune în condițiile art. 55. În celelalte cazuri, etapa investigării va fi omisă.

Articolul 51. Plîngerea privind presupusele acțiuni anticoncurențiale

(1) Plîngerea privind presupusele acțiuni anticoncurențiale trebuie să conțină informațiile cuprinse în Formularul de plîngere, aprobat de Plenul Consiliului Concurenței prin hotărîre.

(2) Plîngerea se transmite prin scrisoare recomandată, cu aviz de primire sau se depune la Consiliul Concurenței pe suport de hîrtie, în două exemplare, și, în măsura posibilității, în versiune electronică.

(3) În cazul în care se solicită confidențialitatea pentru oricare dintre părțile plîngerii, autorul plîngerii trebuie să furnizeze și o versiune neconfidențială a plîngerii, precum și un rezumat al informațiilor confidențiale. În versiunea care conține informații confidențiale, autorul plîngerii trebuie să indice în mod obligatoriu temeiul de fapt și de drept în baza căruia informațiile sînt considerate confidențiale.

(4) Dacă nu corespunde cerințelor prevăzute la alin. (1)–(3), plîngerea depusă nu constituie o plîngere privind presupusele acțiuni anticoncurențiale și este considerată de către Consiliul Concurenței drept o informație de ordin general.

(5) În cazul prevăzut la alin. (4), Consiliul Concurenței:

a) inițiază, printr-o dispoziție adoptată în plen, o investigație din oficiu, dacă constată un interes public major și consideră că sînt întrunite condițiile art. 55 pentru inițierea investigației;

b) la cerere, restituie plîngerea autorului.

(6) Despre cele prevăzute la alin. (4) și, după caz, despre dispoziția adoptată Consiliul Concurenței informează în scris autorul plîngerii în termen de 15 zile lucrătoare de la data depunerii ei.

(7) În cazul restituirii plîngerii în conformitate cu alin. (5) lit. b), autorul plîngerii are dreptul să depună o nouă plîngere care să corespundă cerințelor prevăzute la alin. (1)–(3).

Articolul 52. Sarcina probei

(1) La sesizarea presupuselor acțiuni anticoncurențiale, autorul plîngerii trebuie să prezinte probe în susținerea faptelor pe care își întemeiază plîngerea.

(2) Întreprinderii sau asociației de întreprinderi care invocă beneficiul exceptării prevăzut la art. 6 îi revine sarcina de a dovedi că sînt îndeplinite condițiile din respectivul articol sau prevederile regulamentelor respective.

(3) În procedura de examinare a presupuselor cazuri de încălcare a legislației concurențiale, sarcina probei încălcării îi revine Consiliului Concurenței.

(4) În scopul aplicării prezentei legi, Consiliul Concurenței poate să utilizeze ca mijloc de probă orice element de fapt și de drept, inclusiv informații confidențiale dobîndite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea existenței sau lipsei încălcării.

(5) În scopul aplicării prezentei legi, Consiliul Concurenței admite atît probe directe, cît și probe indirecte. Probe directe sînt depozițiile martorilor sau ale altor persoane, probele materiale, înscrisurile, înregistrările audio și/sau video, concluziile experților și orice alte dovezi care probează în mod expres existența sau lipsa unei încălcări a legii. Probe indirecte sînt probele care dau naștere unei concluzii logice precum că o încălcare a legii există sau a existat la un moment dat ori nu există și nu a existat la un moment dat.

(6) Probe care stau la baza luării deciziei Plenului Consiliului Concurenței sînt probele obținute de angajații Consiliului Concurenței, precum și cele prezentate de părți sau terțe persoane.

Articolul 53. Examinarea preliminară a plîngerii

(1) Examinarea preliminară a plîngerii privind presupusele acțiuni anticoncurențiale se efectuează în termen de 30 de zile lucrătoare de la data depunerii.

(2) În cadrul examinării preliminare a plîngerii, Consiliul Concurenței determină dacă există temeiuri rezonabile pentru a suspecta încălcarea legislației concurențiale.

(3) Dacă consideră că, în baza informațiilor prezentate de autorul plîngerii și a celor acumulate pe parcursul examinării preliminare, nu există temeiurile menționate la alin. (2), Consiliul Concurenței va informa în scris autorul plîngerii despre aceasta, indicînd motivele unei asemenea concluzii, și îi va acorda un

termen de 10 zile lucrătoare în care acesta să-și exprime în scris punctul de vedere. În cazul dat, termenul prevăzut la alin. (1) se suspendă. Consiliul Concurenței nu este obligat să ia în considerare orice alte observații scrise prezentate după expirarea termenului de 10 zile lucrătoare.

(4) În cazul în care autorul plîngerii nu prezintă observații relevante în termenul menționat la alin. (3), plîngerea este considerată retrasă în mod tacit. În notificarea expediată autorului plîngerii, Consiliul Concurenței îl va informa și despre efectele neprezentării observațiilor.

(5) Dacă autorul plîngerii își expune observațiile în termenul menționat la alin. (3), Consiliul Concurenței:

- a) respinge prin decizie plîngerea, în cazul în care obiecțiile primite nu conduc la o altă evaluare a plîngerii; sau
- b) dispune prin dispoziție efectuarea investigației.

(6) Pentru a respinge o plîngere pe motiv că comportamentul sesizat nu contravine regulilor de concurență sau nu intră în sfera lor de aplicare, Consiliul Concurenței nu este obligat să țină cont de circumstanțele care nu i-au fost aduse la cunoștință de către autorul plîngerii și pe care nu le-ar fi putut descoperi decât investigînd cazul.

(7) Decizia de respingere a plîngerii, adoptată conform alin. (5) lit. a), împiedică autorul plîngerii să ceară redeschiderea procedurii de examinare preliminară a plîngerii sau să depună o nouă plîngere cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri.

(8) Consiliul Concurenței are dreptul să solicite autorului plîngerii informații complementare celor prezentate pentru a se putea determina asupra necesității inițierii unei investigații ca urmare a plîngerii depuse.

(9) În caz de ambiguitate a plîngerii, Consiliul Concurenței poate solicita autorului plîngerii precizarea obiectului plîngerii și temeiurilor acesteia.

Articolul 54. Solicitarea informațiilor

(1) În scopul exercitării atribuțiilor sale, Consiliul Concurenței are dreptul să solicite și să obțină de la întreprinderi, asociații de întreprinderi, de la autorități ale administrației publice documentele și informațiile necesare.

(2) Consiliul Concurenței solicită în scris informațiile necesare, indică temeiul juridic și scopul solicitării informației, precizează informațiile solicitate și stabilește un termen rezonabil în care acestea trebuie furnizate, precum și specifică

sanctiunile prevăzute de lege pentru nefurnizarea de informații ori pentru furnizarea unei informații inexacte, incomplete sau care induce în eroare.

(3) Întreprinderile și asociațiile de întreprinderi nu pot fi obligate să recunoască că au comis o încălcare, dar sînt obligate să răspundă la întrebări factuale și să furnizeze documente chiar dacă aceste documente sau informații pot fi folosite pentru a stabili împotriva lor sau altei întreprinderi existența unei încălcări.

(4) Obligația de a furniza informațiile solicitate în numele întreprinderii sau al asociației de întreprinderi în cauză îi revine proprietarilor întreprinderilor ori reprezentanților întreprinderilor sau asociațiilor de întreprinderi, iar în cazul persoanelor juridice, societăților sau asociațiilor care nu au personalitate juridică, îi revine persoanelor autorizate să le reprezinte în temeiul legii sau al statutului. Avocații autorizați să acționeze în mod corespunzător vor furniza informațiile în numele clienților lor. Aceștia din urmă au în continuare întreaga responsabilitate în cazul în care informațiile furnizate sînt incomplete, inexacte sau induc în eroare.

(5) În scopul exercitării atribuțiilor sale, Consiliul Concurenței are dreptul să intervieveze orice persoană fizică sau juridică care consimte să fie interviuată în scopul obținerii de informații privind obiectul investigației.

(6) În cazul în care doresc să intervieveze o persoană, angajații Consiliului Concurenței sînt obligați să indice, înainte de a începe interviul, temeiul juridic (dispoziția Plenului Consiliului Concurenței privind inițierea investigației) și scopul interviului, intenția lor de a înregistra interviul și dreptul persoanei de a refuza interviuarea.

(7) Interviul poate fi luat prin orice mijloace, inclusiv prin telefon sau internet. Consiliul Concurenței poate înregistra sub orice formă declarațiile făcute de persoanele intervievate. O copie a înregistrării trebuie pusă la dispoziția persoanei intervievate pentru aprobare. Totodată, Consiliul Concurenței stabilește un termen rezonabil în care persoana interviuată îi poate comunica orice corectare ce trebuie făcută în declarație. Corectările vor fi comunicate în scris.

Articolul 55. Investigarea

(1) Dacă după examinarea preliminară a plîngerii se consideră că, în baza informațiilor prezentate de autorul plîngerii și a celor acumulate pe parcursul examinării preliminare, există temeiuri rezonabile pentru a suspecta încălcarea legislației concurențiale, Plenul Consiliului Concurenței adoptă o dispoziție de inițiere a investigației concurențiale.

(2) Plenul Consiliului Concurenței este în drept să dispună din oficiu inițierea investigației în baza materialelor de care dispune.

(3) Prin dispoziția de inițiere a unei investigații, Plenul Consiliului Concurenței desemnează un raportor responsabil pentru întocmirea raportului asupra investigației, pentru comunicarea acestuia părților în cauză, pentru primirea observațiilor și prezentarea raportului în ședința Plenului Consiliului Concurenței. Raportorul desemnat instrumentează toate actele procedurii de investigație și propune Plenului Consiliului Concurenței dispunerea măsurilor care sînt de competența acestuia.

(4) Dispoziția de inițiere a investigației nu stabilește comiterea unei încălcări a legislației concurențiale. Încălcarea legislației concurențiale se constată prin decizie a Plenului Consiliului Concurenței.

(5) Consiliul Concurenței este abilitat să stabilească diferite grade de prioritate pentru cazurile pe care urmează să le investigheze, în dependență de gravitatea încălcării și de interesul public.

Articolul 56. Efectuarea inspecțiilor. Drepturile și obligațiile angajaților Consiliului Concurenței și ale subiecților supuși inspecțiilor

(1) În scopul efectuării investigațiilor dispuse conform art. 55, Consiliul Concurenței poate să efectueze inspecțiile necesare la întreprinderi și la asociații de întreprinderi. Efectuarea inspecțiilor este dispusă prin ordin emis de președintele Consiliului Concurenței, în care se indică scopul și obiectul inspecției, data la care începe inspecția și sancțiunile prevăzute la art. 68–70 și 76, precum și dreptul de a ataca ordinul în instanța de judecată.

(2) Inspecția este exercitată de către angajații Consiliului Concurenței, cu excepția debutanților, numai dacă există indicii că pot fi găsite documente sau pot fi obținute informații considerate necesare pentru investigația presupusului caz de încălcare a legislației concurențiale, inițiată prin dispoziție a Plenului Consiliului Concurenței, fapt care nu necesită a fi demonstrat subiectului supus inspecției.

(3) Angajații Consiliului Concurenței abilitați să desfășoare o inspecție au următoarele drepturi de inspecție:

a) să intre în încăperi, pe terenuri sau în mijloace de transport aflate în proprietatea sau în folosința întreprinderii, asociației de întreprinderi sau autorităților administrației publice, cu excepția încăperilor de locuit, a terenurilor aferente acestora și a mijloacelor de transport care aparțin persoanelor fizice;

b) să examineze registre și orice documente aflate în raport cu obiectul și scopul investigației, indiferent de suportul fizic sau electronic pe care sînt păstrate;

c) să ridice sau să obțină copii sau extrase, sub orice formă, din registrele și documentele menționate la lit. b). Ridicarea registrelor și documentelor se admite numai dacă asemenea măsură este necesară pentru prevenirea ascunderii, înlăturării, modificării sau distrugerii acestora sau dacă nu este posibil de a face copii de pe acestea în incinta respectivă;

d) să sigileze încăperile destinate activității întreprinderii sau asociației de întreprinderi, registrele și documentele aflate în raport cu obiectul și scopul investigației, pe perioada inspecției (dar nu mai mult de 72 de ore) și în măsura necesară inspecției, fără a suspenda activitatea întreprinderii sau asociației de întreprinderi supuse inspecției;

e) să solicite oricărui reprezentant sau angajat al întreprinderii, al asociației de întreprinderi sau al autorității administrației publice explicații asupra faptelor sau documentelor aflate în raport cu obiectul și scopul investigației și să înregistreze răspunsurile acestora;

f) să ceară ca informația aflată în raport cu obiectul și scopul investigației, păstrată pe calculator și accesibilă din încăpere, să fie prezentată într-o formă care ar permite ridicarea, precum și să fie vizibilă și lizibilă.

(4) În cazul în care angajații Consiliului Concurenței cer explicații reprezentanților sau angajaților unei întreprinderi sau ai unei asociații de întreprinderi, explicațiile vizate pot fi înregistrate sub orice formă. O copie de pe înregistrarea efectuată este pusă la dispoziția întreprinderii sau asociației de întreprinderi în cauză după inspecție. În cazul în care s-au cerut explicații unui angajat al întreprinderii sau al asociației de întreprinderi care nu este sau nu era autorizat de întreprindere sau de asociația de întreprinderi să dea explicații în numele acesteia, Consiliul Concurenței stabilește un termen în care întreprinderea sau asociația de întreprinderi poate transmite rectificări sau completări la explicațiile date de acest angajat. Rectificările și completările se suplimentează la explicațiile înregistrate.

(5) Angajații Consiliului Concurenței autorizați să desfășoare o inspecție își exercită drepturile de inspecție prin prezentarea ordinului menționat la alin. (1) și a unei delegații semnate de președintele Consiliului Concurenței, în care se indică împuternicirile acestora.

(6) În cazul în care nu este nicio persoană în încăperea în care urmează a fi efectuată inspecția, angajații Consiliului Concurenței autorizați să desfășoare inspecția sînt obligați:

a) înainte de începerea acesteia, să întreprindă toate acțiunile rezonabile pentru a informa persoana care ocupă sau operează încăperea despre intenția de a efectua inspecția;

b) după ce persoana respectivă a fost informată, să-i ofere acesteia sau reprezentantului ei posibilitatea rezonabilă de a asista la efectuarea inspecției;

c) în cazul în care nu s-a reușit informarea persoanei respective, să lase în încăperea, într-un loc proeminent, o copie de pe documentele menționate la alin. (5).

(7) În cazul în care încăperea nu este ocupată sau persoana care o ocupă este absentă temporar, angajații Consiliului Concurenței, după desfășurarea inspecției, vor părăsi încăperea lăsând-o în starea de siguranță în care au găsit-o.

(8) Angajații Consiliului Concurenței autorizați să desfășoare o inspecție pot solicita sprijinul subdiviziunilor abilitate ale Ministerului Afacerilor Interne, care sînt obligate să acorde asistența necesară angajaților Consiliului Concurenței în exercitiul funcțiunii, în conformitate cu Legea nr. 416-XII din 18 decembrie 1990 cu privire la poliție. La efectuarea inspecțiilor pot fi antrenați, după caz, și experți în anumite domenii, împuterniciți de Consiliul Concurenței, în condițiile alin. (5).

(9) Pe parcursul efectuării inspecției, angajații Consiliului Concurenței și experții autorizați sînt obligați:

a) să informeze persoana supusă inspecției despre drepturile și obligațiile acesteia;

b) să efectueze inspecția în conformitate cu împuternicirile atribuite și ținînd cont de obiectul și scopul acesteia;

(10) Pe parcursul efectuării inspecției, subiectul supus inspecției are următoarele drepturi:

a) să ia cunoștință de dispoziția de investigație a cazului, de ordinul în baza căruia a fost dispusă efectuarea inspecției și de delegația de inspecție și să obțină cîte o copie de pe acestea;

b) să obțină un exemplar al proceselor-verbale privind efectuarea inspecției;

c) să prezinte probe în cadrul efectuării inspecției;

d) să prezinte explicații înregistrate sub orice formă referitoare la obiectul și scopul inspecției;

e) să identifice datele și informațiile ce constituie secret comercial și alte informații confidențiale furnizate de el în procesul efectuării inspecției;

f) să obțină copii de pe toate registrele sau documentele ridicate pe parcursul inspecției și lista acestor registre și documente semnată de angajații Consiliului Concurenței care desfășoară inspecția;

g) să fie asistat de avocați, de alți reprezentanți împuterniciți conform legislației. Lipsa acestora nu poate fi invocată de subiectul supus inspecției drept temei pentru amînarea inspecției.

(11) Întreprinderea, asociația de întreprinderi, autoritatea administrației publice au obligația să se supună inspecției Consiliului Concurenței.

(12) Inspecția se desfășoară între orele 09:00 și 18:00 și trebuie efectuată în prezența persoanei supuse inspecției sau a reprezentantului ei. Inspecția poate continua și după ora 18:00 numai cu acordul persoanei supuse inspecției sau a reprezentantului ei.

(13) Termenul de efectuare a unei inspecții se stabilește în funcție de gravitatea presupusei încălcări, de durata acesteia, precum și de alte criterii care ar afecta durata de efectuare a inspecției, și nu poate depăși 10 zile lucrătoare.

(14) Rezultatul inspecției este consemnat într-un proces-verbal privind efectuarea inspecției, care se întocmește în două exemplare, se numerotează și se semnează pe fiecare pagină de toți angajații Consiliului Concurenței care au efectuat inspecția.

(15) Un exemplar al procesului-verbal se înmânează, contra unei confirmări înscrise în procesul-verbal, subiectului supus inspecției. Subiectul supus inspecției este obligat să confirme prin semnătură, inclusiv prin intermediul persoanelor cu funcție de răspundere sau altui reprezentant al său, primirea exemplarului de proces-verbal, chiar și în caz de dezacord cu constatările expuse în acesta. În cazul în care reprezentantul subiectului supus inspecției refuză să primească sau să confirme prin semnătură primirea exemplarului de proces-verbal, pe procesul-verbal se face mențiunea privind refuzul de a primi exemplarul de proces-verbal și/sau de a confirma prin semnătură primirea exemplarului de proces-verbal, semnată de angajații Consiliului Concurenței care au efectuat inspecția, iar procesul-verbal va fi expediat subiectului supus inspecției prin scrisoare recomandată, cu aviz de primire.

(16) Registrele și documentele ridicate în baza prezentului articol pot fi reținute cel mult trei luni.

(17) Obligația de a prezenta documente sau informații și dreptul de a ridica documente nu se aplică comunicărilor dintre avocat sau consilier juridic independent și client făcute în scopul și în interesul exercitării dreptului la apărare al clientului în cadrul procedurilor prevăzute de prezenta lege.

Articolul 57. Efectuarea inspecțiilor în alte încăperi

(1) În cazul în care există o suspiciune întemeiată că registrele sau alte documente privind activitatea și obiectul inspecției care ar putea fi pertinente pentru a dovedi o încălcare gravă a art. 5 și 11 sînt păstrate în încăperi, terenuri și

mijloace de transport ale persoanelor fizice, inclusiv în locuințele membrilor organelor de conducere sau ale membrilor personalului întreprinderilor sau asociațiilor de întreprinderi în cauză, Plenul Consiliului Concurenței poate dispune, printr-o decizie, desfășurarea unei inspecții în aceste încăperi, terenuri sau mijloace de transport.

(2) Inspecția prevăzută la alin. (1) se efectuează în condițiile art. 56. Suplimentar la informația menționată la art. 56 alin. (1), ordinul privind efectuarea unei asemenea inspecții va indica motivul care a determinat Consiliul Concurenței să concluzioneze că există o suspiciune în sensul alin. (1) al prezentului articol.

(3) Accesul reprezentanților Consiliului Concurenței în încăperi, terenuri sau mijloace de transport ocupate de persoane fizice, în lipsa consimțământului lor, se permite numai în baza mandatului judecătoresc emis în condițiile prezentului articol și prezentat persoanei supuse inspecției.

(4) Mandatul judecătoresc poate fi eliberat numai dacă:

a) există o suspiciune întemeiată că în încăperile, terenurile sau mijloacele de transport ce urmează a fi supuse inspecției sînt păstrate registre sau alte documente a căror prezentare a fost solicitată de Consiliul Concurenței în conformitate cu prezenta lege, dar care nu au fost prezentate în termenul stabilit; sau

b) există o suspiciune întemeiată că în încăperile, terenurile sau mijloacele de transport ce urmează a fi supuse inspecției sînt păstrate registre sau alte documente a căror prezentare poate fi solicitată de Consiliul Concurenței în conformitate cu prezenta lege și care, dacă ar fi fost cerute, nu ar fi fost prezentate, dar ar fi fost ascunse, înlăturate, modificate sau distruse; sau

c) angajații Consiliului Concurenței au încercat să pătrundă în încăperile, terenurile sau mijloacele de transport ce urmează a fi supuse inspecției, dar nu au reușit și există o suspiciune întemeiată că în încăperile, terenurile sau mijloacele de transport respective sînt păstrate registre sau alte documente a căror prezentare a fost solicitată de Consiliul Concurenței în conformitate cu prezenta lege.

(5) Mandatul judecătoresc va conține informația menționată la art. 56 alin. (1) și este valabil o lună de la data emiterii.

(6) În cazul solicitării unui mandat, instanța de judecată este obligată să verifice dacă ordinul președintelui Consiliului Concurenței privind efectuarea inspecției este autentic și dacă măsurile coercitive preconizate nu sînt arbitrar sau excesive, avînd în vedere obiectul investigației. Atunci cînd verifică proporționalitatea măsurilor coercitive, instanța de judecată poate solicita Consiliului Concurenței explicații detaliate, în special privind temeiurile care determină Consiliul Concurenței să suspecteze încălcarea art. 5 sau 11, precum și privind gravitatea încălcării suspectate, importanța probelor căutate, natura

implicării întreprinderii în cauză și probabilitatea rezonabilă că registrele și documentele legate de obiectul investigației se păstrează în locul pentru care se solicită mandatul.

(7) Mandatul judecătoresc emis în conformitate cu prezentul articol poate fi atacat cu recurs, care nu este suspensiv de executare, dacă instanța de recurs nu dispune altfel.

Articolul 58. Exercițarea drepturilor la apărare

(1) Înainte de adoptarea deciziilor prevăzute la art. 65 alin. (1), Consiliul Concurenței, în cadrul procedurilor de investigație, garantează pe deplin drepturile la apărare ale părților în cauză prin acordarea dreptului de a-și exprima punctul de vedere cu privire la concluziile și propunerile din raportul de investigație, prin asigurarea accesului la dosar și dreptului la audieri.

(2) În cazul unei proceduri de investigație desfășurate în conformitate cu cap. IV, prevederile alin. (1) sînt aplicabile persoanelor și întreprinderilor implicate în concentrarea economică.

(3) Dacă intenționează să adopte o decizie în temeiul art. 41 alin. (4), Plenul Consiliului Concurenței publică un rezumat al cauzei și conținutul esențial al angajamentelor sau al acțiunii viitoare propuse. Terții interesați pot să-și prezinte observațiile într-un termen stabilit de Plenul Consiliului Concurenței în publicarea efectuată, care nu poate fi mai mic de o lună. Publicarea ia în considerare interesul legitim al întreprinderilor în protejarea secretului lor comercial.

(4) Plenul Consiliului Concurenței își bazează deciziile doar pe constatările din raportul de investigație asupra cărora părțile în cauză și-au putut prezenta observațiile.

Articolul 59. Transmiterea raportului de investigație și prezentarea observațiilor

(1) Raportul de investigație va conține obiectul investigației, faptele constatate, probele, concluziile și propunerile raportorului în urma finalizării investigației.

(2) După întocmirea raportului de investigație, o copie a versiunii neconfidențiale a raportului va fi transmisă, pentru informare, părților în cauză: autorului plîngerii și întreprinderilor sau asociațiilor de întreprinderi care au făcut obiectul investigației. La solicitare, o copie a versiunii neconfidențiale a raportului

de investigație va fi transmisă și persoanelor a căror audiere a fost admisă conform prevederilor art. 64 alin. (3).

(3) În termen de 30 de zile lucrătoare de la data primirii raportului de investigație, părțile au dreptul să prezinte observații asupra acestuia.

(4) Termenul menționat la alin. (3) poate fi prelungit de către Consiliul Concurenței, o singură dată, cu cel mult 30 de zile lucrătoare, în baza unei cereri întemeiate, la care se anexează probele ce dovedesc necesitatea prelungirii termenului. În acest caz, părții ce a înaintat cererea i se comunică în scris, în termen de cel mult 3 zile lucrătoare, rezultatul examinării cererii.

(5) Părțile pot menționa în observațiile lor scrise temeiul legal și faptele pe care le cunosc și care sînt pertinente pentru apărarea lor împotriva pretențiilor înaintate de Consiliul Concurenței. Părțile pot anexa orice documente relevante care dovedesc faptele menționate și pot propune să fie audiate persoane care ar putea confirma faptele prezentate în observațiile lor.

(6) Raportul de investigație, împreună cu observațiile prezentate de părți și cu materialele întregului dosar al cauzei, se predă de către raportor secretariatului Plenumului Consiliului Concurenței pentru audieri și, după caz, pentru adoptarea deciziei respective.

(7) Consiliul Concurenței poate solicita de la orice persoană, inclusiv de la o autoritate a administrației publice, să-și expună în scris punctul de vedere asupra raportului de investigație.

Articolul 60. Accesul la dosar

(1) Autorul plîngerii poate solicita accesul la documentele pe care Consiliul Concurenței și-a bazat examinarea preliminară. La cerere scrisă, autorului plîngerii i se va acorda o singură dată accesul la aceste documente, ca urmare a informării făcute de Consiliul Concurenței în conformitate cu art. 53 alin. (3).

(2) Întreprinderile și asociațiile de întreprinderi care fac obiectul procedurilor desfășurate de Consiliul Concurenței au dreptul de acces la dosarul Consiliului Concurenței, sub rezerva interesului legitim al întreprinderilor de a-și proteja secretele comerciale. Dreptul de acces la dosar nu include accesul la informațiile confidențiale și documentele interne ale Consiliului Concurenței, la corespondența Consiliului Concurenței cu autoritățile de concurență din alte state. Accesul la dosar va fi asigurat, la cerere scrisă, o singură dată ca urmare a transmiterii de către Consiliul Concurenței a raportului de investigație pentru prezentarea de observații.

(3) Accesul la dosar este acordat cu condiția ca informația din dosar să fie folosită numai în cadrul procedurii respective desfășurate de Consiliul Concurenței sau procedurii judiciare eventuale legate de această procedură.

Articolul 61. Modalitățile de acces la dosarul Consiliului Concurenței

(1) Președintele Consiliului Concurenței permite părților în cauză accesul la dosar la secretariatul Plenului Consiliului Concurenței și obținerea, la cerere, contra unui cost stabilit prin hotărâre a Consiliului Concurenței, a copiilor și a extraselor din dosar.

(2) Părților li se va comunica data stabilită pentru accesul la dosar în termen de cel mult 3 zile lucrătoare de la data depunerii cererii.

(3) Consiliul Concurenței nu are obligația să furnizeze traducerea documentelor din dosar.

Articolul 62. Tratamentul documentelor și informațiilor din dosarul Consiliului Concurenței

(1) Documentele ridicate în cadrul inspecției desfășurate de Consiliul Concurenței care, ca urmare a unei cercetări mai detaliate, se dovedesc a nu avea legătură cu obiectul investigației se returnează întreprinderii de la care au fost ridicate. După returnare aceste documente nu mai fac parte din dosarul cauzei.

(2) În cazul documentelor cu acces restricționat din dosarul Consiliului Concurenței, accesul va fi acordat, dacă este posibil, la versiunea neconfidențială a acestor documente, transmisă de întreprinderea care beneficiază de protecția caracterului confidențial. Când confidențialitatea poate fi asigurată prin rezumarea informațiilor relevante, accesul va fi acordat la rezumatul acestora.

(3) Procesele-verbale și notele întocmite în baza interviurilor, confirmate prin semnătură de către persoana sau întreprinderea în cauză, vor fi accesibile după înlăturarea din conținutul lor a secretelor comerciale sau a altor informații confidențiale.

Articolul 63. Criterii pentru acceptarea cererilor referitoare la tratamentul confidențial al informațiilor

(1) Informațiile ce pot constitui secret comercial sînt definite de Legea nr. 171-XIII din 6 iulie 1994 cu privire la secretul comercial.

(2) Informațiile, altele decât secretele comerciale, pot fi considerate ca fiind confidențiale în cazul și în măsura în care dezvăluirea acestora poate dăuna semnificativ unei persoane sau unei întreprinderi. Informațiile confidențiale pot include informații care ar permite părților să-i identifice pe autorii plîngerii sau pe alți terți, atunci cînd aceștia din urmă au un temei motivat, probat în scris, de a rămîne anonimi.

(3) Informațiile ce constituie secret comercial vor fi marcate corespunzător în conformitate cu Legea cu privire la secretul comercial.

(4) Informațiile, altele decât secretele comerciale, vor fi calificate ca fiind confidențiale în cazul în care persoana, întreprinderea sau asociația de întreprinderi în cauză depune o cerere motivată în acest sens și cererea respectivă este acceptată de Consiliul Concurenței.

(5) Cererea menționată la alin. (4) trebuie să se refere doar la informațiile obținute de Consiliul Concurenței de la autorul cererii. În cerere trebuie să fie identificate părțile față de care informațiile deținute de Consiliul Concurenței sînt considerate confidențiale.

(6) Calificarea unei informații ca fiind secret comercial sau altă informație confidențială nu împiedică Consiliul Concurenței să dezvăluie sau să utilizeze o astfel de informație dacă aceasta este necesară pentru a dovedi o pretinsă încălcare.

(7) În cazul în care Consiliul Concurenței intenționează să dezvăluie informații cu acces restricționat, persoanei sau întreprinderii interesate trebuie să îi fie garantată posibilitatea de a furniza o versiune neconfidențială a documentelor care conțin respectiva informație, cu aceeași valoare probantă ca a documentelor originale.

Articolul 64. Audierea părților și a altor persoane fizice sau juridice

(1) Părțile cărora le-a fost transmis raportul de investigație sînt în drept să solicite audieri. Audierile sînt solicitate de către părți în scris odată cu prezentarea observațiilor pe marginea raportului de investigație.

(2) Audierile pot fi dispuse, de asemenea, din oficiu, de președintele Consiliului Concurenței.

(3) În cazul în care consideră necesar, Președintele Consiliului Concurenței poate dispune sau admite audierea altor persoane fizice sau juridice. Cererile de audiere ale acestor persoane se aprobă dacă acestea demonstrează suficient interes.

Dacă cererile persoanelor menționate se aprobă, acestora li se transmite, la solicitare, o copie a versiunii neconfidențiale a raportului de investigație.

(4) Consiliul Concurenței poate invita orice persoană, inclusiv reprezentanți ai autorităților administrației publice, să asiste la audiere și să își exprime punctul de vedere pe parcursul desfășurării audierii.

(5) Persoanele invitate să participe la audieri se prezintă personal sau sînt reprezentate, după caz, de reprezentanți legali sau statutori ori de avocați împuterniciți legal.

(6) Audierile se desfășoară în cadrul ședințelor închise ale Plenului Consiliului Concurenței. Persoanele invitate sînt audiate în prezența altor părți ale cauzei, cu luarea măsurilor impuse pentru protejarea informațiilor ce constituie secret comercial sau au caracter confidențial. Dacă se consideră util, pentru asigurarea protecției informațiilor ce constituie secret comercial sau au caracter confidențial, persoanele invitate pot fi audiate separat.

(7) Audiarea se înregistrează pe suport magnetic sau se consemnează într-un proces-verbal care conține principalele declarații făcute de părți și care se anexează la dosar. Declarațiile trebuie să fie semnate de partea care le-a făcut. Consiliul Concurenței va informa persoana audiată despre intenția de a înregistra declarațiile făcute la audiere.

(8) Neprezentarea sau renunțarea la audiere, precum și refuzul oricărei declarații nu constituie impedimente pentru continuarea procedurii de investigație.

Articolul 65. Adoptarea și comunicarea deciziilor

(1) După examinarea observațiilor făcute de părți asupra raportului de investigație și, după caz, după desfășurarea audierilor, Plenul Consiliului Concurenței decide:

a) încetarea investigației cazului, deoarece pe parcursul desfășurării acesteia nu au fost descoperite probe suficiente privind încălcarea prevederilor legii care ar justifica aplicarea de măsuri corective sau sancțiuni; sau

b) adoptarea unei decizii sau prescripții în temeiul art. 41 alin. (1) lit. h)–l) și u).

(2) Dacă prezenta lege nu prevede altfel, deciziile și prescripțiile Plenului Consiliului Concurenței adoptate în vederea realizării atribuțiilor sale, prevăzute de prezenta lege, se comunică în scris persoanelor vizate în termen de 10 zile calendaristice de la data adoptării lor.

(3) Deciziile și prescripțiile Plenului Consiliului Concurenței se publică pe pagina web a Consiliului Concurenței. Publicarea deciziilor și a prescripțiilor se face cu luarea în considerare a interesului legitim al întreprinderilor în protejarea secretelor comerciale.

Articolul 66. Modul de executare a deciziilor și a prescripțiilor
și urmărirea executării măsurilor aplicate

(1) Deciziile și prescripțiile Plenului Consiliului Concurenței adoptate în condițiile prezentei legi se execută, în termenul menționat în ele, de către întreprinderile, asociațiile de întreprinderi, autoritățile administrației publice cărora le sînt adresate.

(2) Persoanele vizate sînt obligate să informeze Consiliul Concurenței despre măsurile întreprinse în vederea executării deciziei, în termenul stabilit în aceasta.

(3) Executarea măsurilor aplicate autorităților publice, precum și urmărirea executării lor se efectuează în condițiile art. 13.

(4) În cazul neexecutării în termen de către întreprinderi și asociații de întreprinderi a deciziilor Plenului Consiliului Concurenței, executarea silită a acestora se efectuează în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale Codului de executare.

Capitolul VIII

RĂSPUNDEREA PENTRU ÎNCĂLCAREA LEGISLAȚIEI CONCURENȚIALE

Secțiunea 1

Determinarea și individualizarea sancțiunilor pentru încălcarea legislației concurențiale

Articolul 67. Reguli generale de individualizare și determinare a
amenzilor pentru încălcările legislației concurențiale

(1) Individualizarea amenzilor prevăzute de prezenta lege se efectuează ținînd seama de gravitatea și durata faptei.

(2) Stabilirea cuantumului amenzii se face prin determinarea nivelului de bază al acesteia, care se va majora în cazul existenței circumstanțelor agravante și se va reduce în cazul existenței circumstanțelor atenuante.

(3) Pentru determinarea nivelului de bază al amenzii, ca bază de calcul se ia cifra totală de afaceri realizată de întreprindere în anul anterior sancționării.

(4) În cazul în care cifra totală de afaceri realizată în anul anterior sancționării nu poate fi determinată, se ia în considerare ultimul an anterior sancționării în care întreprinderea sau asociația de întreprinderi a realizat o cifră de afaceri.

(5) Prin derogare de la Codul contravențional, amenzile pentru încălcarea legislației concurențiale se stabilesc conform prezentei legi.

Articolul 68. Faptele ce constituie încălcări ale normelor de procedură ale legislației concurențiale

(1) Plenul Consiliului Concurenței are dreptul să aplice, prin decizie, persoanelor menționate la art. 20 alin. (2) lit. b) sau întreprinderilor amenzi în cazul în care, în mod intenționat sau din neglijență:

a) ca răspuns la o solicitare făcută în temeiul art. 54, acestea furnizează informații inexacte, incomplete sau care induc în eroare ori furnizează documente incomplete sau nu furnizează în termenul stabilit informațiile sau documentele solicitate;

b) acestea furnizează informații inexacte, incomplete sau care induc în eroare într-o cerere, confirmare, notificare sau completare a acesteia, potrivit prevederilor art. 22;

c) în timpul inspecțiilor desfășurate potrivit art. 56 și 57, acestea prezintă registrele și celelalte documente solicitate, aflate în raport cu scopul și obiectul investigației, în formă incompletă;

d) acestea refuză să se supună unei inspecții desfășurate în conformitate cu art. 56 și 57;

e) ca răspuns la o întrebare adresată în conformitate cu art. 56 alin. (3) lit. e), acestea:

- dau un răspuns inexact sau care induce în eroare;
- nu rectifică, în termenul stabilit de președintele Consiliului Concurenței, un răspuns inexact, incomplet sau care induce în eroare dat de un membru al personalului; sau
- nu dau un răspuns complet sau refuză să dea acest răspuns cu privire la fapte care au legătură cu obiectul și scopul inspecției dispuse printr-un ordin adoptat în conformitate cu art. 56 alin. (1);

f) sigiliile aplicate în conformitate cu art. 56 alin. (3) lit. d) de către angajații autorizați ai Consiliului Concurenței au fost rupte.

(2) În apărarea sa, persoana, întreprinderea sau asociația de întreprinderi poate demonstra că informațiile solicitate nu se află în posesia sa sau sub controlul său și că este imposibil ca ea să se conformeze cerinței Consiliului Concurenței, utilizând toate mijloacele rezonabile.

(3) Amenda prevăzută la prezentul articol nu se aplică dacă informația, registrele sau documentele au fost solicitate ori sigiliile au fost aplicate de Consiliul Concurenței sau reprezentanții acestuia cu încălcarea prevederilor prezentei legi.

Articolul 69. Determinarea nivelului de bază al amenzii pentru încălcarea normelor de procedură ale legislației concurențiale

(1) Nivelul de bază al amenzii pentru încălcarea normelor de procedură ale legislației concurențiale se determină în funcție de gravitatea și durata faptei. Nivelul de bază se obține prin înmulțirea procentului determinat în funcție de gradul de gravitate cu factorul aferent duratei încălcării.

(2) La evaluarea gravității încălcării se ține cont de natura faptei, în special dacă informațiile solicitate puteau avea impact semnificativ asupra soluționării cazului aflat în examinare la Consiliul Concurenței datorită naturii, importanței și caracterului util al acestora.

(3) În funcție de gravitate, faptele se împart în 3 categorii:

a) fapte de gravitate mică: nivelul de bază se stabilește în cuantum de pînă la 0,15% din cifra totală de afaceri, în sensul art. 67;

b) fapte de gravitate medie: nivelul de bază se stabilește în cuantum de la 0,15% pînă la 0,25% din cifra totală de afaceri, în sensul art. 67;

c) fapte de gravitate mare: nivelul de bază se stabilește în cuantum de la 0,25% pînă la 0,45% din cifra totală de afaceri, în sensul art. 67.

(4) Încălcările prevăzute la art. 68 alin. (1) lit. d) și f) sînt considerate fapte de gravitate mare.

(5) În funcție de durată, faptele se împart în 3 categorii:

a) fapte de scurtă durată (mai puțin de 15 zile) sau cu consumare instantanee: factor 1;

b) fapte de durată medie (15 – 30 de zile): factor 1,2;

c) fapte de lungă durată (peste 30 de zile): factor 1,4.

Articolul 70. Adaptarea nivelului de bază al amenzii pentru încălcarea normelor de procedură ale legislației concurențiale

(1) Nivelul de bază al amenzii pentru încălcarea normelor de procedură ale legislației concurențiale poate fi majorat sau redus cu un procent cuprins între 5% și 10% din cuantumul nivelului de bază stabilit în conformitate cu art. 69 pentru fiecare circumstanță agravantă sau atenuantă constatată.

(2) Circumstanțe agravante care determină majorarea nivelului de bază pot fi:

a) continuarea sau repetarea de către o întreprindere a unei încălcări identice sau similare după ce Plenul Consiliului Concurenței a constatat că această întreprindere a comis o încălcare menționată la art. 68;

b) măsurile de intimidare asupra altor întreprinderi pentru a le determina să nu furnizeze informațiile solicitate de Consiliul Concurenței sau să le furnizeze de o manieră inexactă ori incompletă sau orice încercare de a determina astfel de atitudini.

(3) Circumstanțe atenuante care determină reducerea nivelului de bază pot fi:

a) colaborarea efectivă cu Consiliul Concurenței în cadrul procedurilor, dincolo de obligația legală de a coopera;

b) încetarea încălcării din propria voință a făptuitorului sau de la primele intervenții ale Consiliului Concurenței;

c) alte împrejurări care demonstrează voința întreprinderii de a facilita examinarea cauzelor inițiate de Consiliul Concurenței;

d) dovada făcută de întreprindere privind faptul că încălcarea a fost comisă din neglijență.

(4) Lista circumstanțelor atenuante menționate la alin. (3) nu este exhaustivă.

(5) Pentru încălcările prevăzute la art. 68 alin. (1), săvârșite de către o întreprindere nou-înființată care nu a realizat o cifră totală de afaceri în anul anterior sancționării, amenda se stabilește în cuantum de până la 500 000 lei.

(6) Atunci când, în urma aplicării criteriilor de individualizare, nivelul maxim stabilit la art. 69 alin. (3) este depășit, amenda va fi redusă până la un nivel maxim de 0,5% din cifra totală de afaceri, în sensul art. 67.

Articolul 71. Faptele ce constituie încălcări ale normelor materiale ale legislației concurențiale

Plenul Consiliului Concurenței are dreptul să aplice, prin decizie, întreprinderilor amenzi în cazul în care, în mod intenționat sau din neglijență, aceste întreprinderi:

- a) încalcă prevederile art. 5 și 11;
- b) contravin unei prescripții care dispune măsuri interimare în temeiul art. 41 alin. (3);
- c) nu respectă un angajament care devine obligatoriu printr-o decizie în temeiul art. 41 alin. (4);
- d) nu notifică o concentrare economică, definită la art. 22 alin. (1), înainte de punerea în aplicare a acesteia, cu excepția cazurilor în care sînt autorizate în mod expres în acest sens în conformitate cu art. 20 alin. (5) sau printr-o decizie adoptată în temeiul art. 20 alin. (6);
- e) realizează o operațiune de concentrare economică cu încălcarea prevederilor art. 20 alin. (5);
- f) pun în practică o operațiune de concentrare economică declarată incompatibilă cu mediul concurențial printr-o decizie a Consiliului Concurenței, potrivit prevederilor art. 25 alin. (2) lit. a).

Articolul 72. Determinarea nivelului de bază al amenzii pentru încălcarea normelor materiale ale legislației concurențiale

(1) Nivelul de bază al amenzii pentru încălcarea normelor materiale ale legislației concurențiale se determină în funcție de gravitatea și durata faptei. Nivelul de bază se obține prin înmulțirea procentului determinat în funcție de gradul de gravitate cu factorul aferent duratei încălcării.

(2) La evaluarea gravității încălcării normelor materiale ale legislației concurențiale se iau în considerare, în special, natura faptei săvîrșite, ponderea în cifra totală de afaceri a vânzărilor de produse realizate de întreprindere pe piața geografică relevantă de pe teritoriul Republicii Moldova care au legătură directă sau indirectă cu încălcarea (atunci cînd este posibilă o astfel de estimare), cotele de piață cumulate ale tuturor întreprinderilor participante, impactul încălcării pe piață (atunci cînd acesta poate fi măsurat), probabilitatea ca o operațiune de concentrare economică să fi fost interzisă dacă ar fi fost notificată.

(3) Nivelul de bază al amenzii calculat pentru gravitatea faptei constituie:

- a) pînă la 1% din cifra totală de afaceri, în sensul art. 67, pentru faptele de gravitate mică: acordurile anticoncurențiale verticale care au un impact redus asupra pieței sau care afectează o parte limitată a acesteia; încălcările prevăzute la art. 71 lit. d), e) și f) referitoare la operațiuni de concentrare economică în privința

căroră Consiliul Concurenței emite o decizie de autorizare fără obiecțiuni, deoarece nu există îndoieli privind compatibilitatea cu mediul concurențial sau deoarece îndoielile privind compatibilitatea cu mediul concurențial au fost înlăturate prin modificările propuse de întreprinderi și acceptate de Consiliul Concurenței; încălcările prevăzute la art. 11 care au un impact redus asupra pieței sau care afectează o parte limitată a acesteia; încălcările comise din neglijență;

b) de la 1% pînă la 2% din cifra totală de afaceri, în sensul art. 67, pentru faptele de gravitate medie: acordurile anticoncurențiale orizontale sau verticale, cu excepția celor prevăzute la lit. a) și c) din prezentul alineat; încălcările prevăzute la art. 11, cu excepția celor prevăzute la lit. a) și c) din prezentul alineat; încălcările prevăzute la art. 71 lit. d), e) și f) referitoare la operațiuni de concentrare economică în privința căroră Consiliul Concurenței, în urma desfășurării unei investigații, poate adopta o decizie de autorizare condiționată;

c) de la 2% pînă la 4% din cifra totală de afaceri, în sensul art. 67, pentru faptele de gravitate mare: acordurile orizontale de tipul cartelurilor dure; încălcările prevăzute la art. 71 lit. d), e) și f) referitoare la operațiuni de concentrare economică în privința căroră Consiliul Concurenței, în urma desfășurării unei investigații, poate adopta o decizie prin care va declara operațiunea de concentrare economică incompatibilă cu mediul concurențial; încălcările prevăzute la art. 11 care au avut consecințe deosebit de grave pentru piață, producînd efecte pe zone întinse ale acesteia.

(4) În cazul în care o asociație de întreprinderi săvîrșește o încălcare ce se referă la activitățile membrilor săi, nivelul de bază al amenzii se calculează din cifra totală de afaceri a fiecărui membru activ pe piața afectată de încălcarea săvîrșită de asociație.

(5) În funcție de durată, faptele se împart în 3 categorii:

a) fapte de scurtă durată (mai puțin de un an) sau cu consumare instantanee: factor 1;

b) fapte de durată medie (de la un an la cinci ani): factor 1,2;

c) fapte de lungă durată (peste cinci ani): factor 1,4.

(6) În cazul unei întreprinderi nou-înființate care nu a realizat o cifră de afaceri în anul financiar anterior sancționării, amenda se stabilește în cuantum de pînă la 5 000 000 lei.

Articolul 73. Adaptarea nivelului de bază al amenzii pentru încălcarea normelor materiale ale legislației concurențiale

(1) Nivelul de bază al amenzii pentru încălcarea normelor materiale ale legislației concurențiale poate fi majorat sau redus cu un procent cuprins între 5% și 10% din cuantumul nivelului de bază stabilit în conformitate cu art. 72 pentru

fiecare circumstanță agravantă ori atenuantă constatată. În cazul circumstanțelor agravante menționate la alin. (2) lit. a) din prezentul articol, nivelul de bază va fi majorat cu un procent cuprins între 10% și 25% pentru fiecare astfel de încălcare constatată de Consiliul Concurenței.

(2) Circumstanțe agravante care determină majorarea nivelului de bază pot fi:

a) continuarea sau repetarea de către o întreprindere a unei încălcări identice sau similare după ce Plenul Consiliului Concurenței a constatat că această întreprindere a încălcat dispozițiile art. 5 sau 11;

b) continuarea deliberată a încălcării în cursul desfășurării investigației în cazurile referitoare la cartelurile dure;

c) refuzul de a coopera cu Consiliul Concurenței sau obstrucționarea acestuia în desfășurarea investigațiilor;

d) rolul de conducător sau de instigator la încălcare. Se iau în considerare măsurile întreprinse pentru a constrânge alte întreprinderi să participe la încălcare și/sau măsurile de retorsiune întreprinse împotriva altor întreprinderi cu scopul de a impune comiterea încălcării;

e) natura instituționalizată a cartelului dur.

(3) Circumstanțe atenuante care determină reducerea nivelului de bază pot fi:

a) furnizarea de către întreprindere a dovezilor de încetare a comiterii încălcării de la primele intervenții ale Consiliului Concurenței. Circumstanța atenuantă în cauză nu se aplică acordurilor sau practicilor de natură secretă (în special cartelurilor dure);

b) furnizarea de către întreprindere a dovezilor că participarea sa la încălcarea săvârșită este extrem de redusă și că, în cursul perioadei în care a fost parte la încălcare, în mod efectiv, a evitat punerea în aplicare a acesteia, adoptând un comportament concurențial corect pe piață;

c) colaborarea efectivă a întreprinderii cu Consiliul Concurenței în afara domeniului de aplicare a politicii de clemență și dincolo de obligația sa legală de a coopera;

d) autorizarea sau încurajarea comportamentului anticoncurențial al întreprinderii de autorități publice ori de legislația existentă;

e) dovada făcută de întreprindere privind faptul că încălcarea a fost comisă din neglijență.

(4) Lista circumstanțelor atenuante menționate la alin. (3) nu este exhaustivă.

(5) Consiliul Concurenței va lua în considerare necesitatea de a majora amenda pentru a depăși câștigurile ilicite realizate ca urmare a încălcării săvârșite,

atunci cînd este posibilă estimarea acestui cuantum, însă nu mai mult decît nivelul maxim stabilit la alin. (7).

(6) În cazul încălcărilor prevăzute la art. 71 alin. (1) lit. a), dacă, după primirea raportului de investigație și exercitarea dreptului de acces la dosar sau în cadrul audierilor, întreprinderea recunoaște în mod expres săvîrșirea faptei anticoncurențiale, aceasta va fi reținută ca circumstanță atenuantă sub forma colaborării în cadrul procedurii de investigare a cazului și va determina diminuarea cuantumului amenzii cu un procent cuprins între 10% și 25% din nivelul de bază determinat potrivit prevederilor art. 72. La determinarea procentului cu care se va reduce nivelul de bază ca urmare a recunoașterii faptei, Consiliul Concurenței va avea în vedere, de la caz la caz, faptul că întreprinderea a recunoscut total sau parțial fapta constatată în raport. În caz de recunoaștere parțială, Consiliul Concurenței poate refuza acordarea reducerii, dacă recunoașterea este considerată insuficientă și nu denotă asumarea de către întreprindere a faptelor comise.

(7) Atunci cînd, în urma aplicării criteriilor de individualizare, nivelul maxim stabilit la art. 72 alin. (3) este depășit, amenda va fi redusă pînă la un nivel maxim de 5% din cifra totală de afaceri, în sensul art. 67.

Articolul 74. Posibilitatea de plată a amenzii

În cazuri excepționale, la solicitare, Consiliul Concurenței are dreptul să reducă amenda, ținînd seama de absența capacității de plată a unei întreprinderi într-un anumit context social și economic. Plenul Consiliului Concurenței nu acordă o reducere a amenzii într-un astfel de caz doar pe baza simplei constatări a unei situații financiare nefavorabile sau precare. Reducerea se poate acorda numai pe baza unor probe obiective potrivit cărora aplicarea unei amenzi, în condițiile stabilite de prezenta lege, ar pune iremediabil în pericol viabilitatea economică a întreprinderii implicate și ar conduce la devalorizarea completă a activelor acesteia.

Articolul 75. Aplicarea amenzii unei asociații de întreprinderi

(1) În cazul în care o amendă se aplică unei asociații de întreprinderi luîndu-se în considerare cifra totală de afaceri a membrilor săi, iar asociația nu este solvabilă, ea are obligația să le ceară membrilor săi să acopere, prin contribuții, suma ce reprezintă amendă, dacă este constatată implicarea acestora în comiterea faptei anticoncurențiale.

(2) În cazul în care contribuțiile solicitate nu s-au acordat asociației în termenul stabilit de Plenul Consiliului Concurenței, plata amenzii sau a diferenței rămase se solicită direct de la fiecare membru al asociației care a fost implicat în comiterea faptei anticoncurențiale.

(3) Dacă, în urma solicitării efectuate în conformitate cu procedura prevăzută la alin. (1) și (2), nu s-a acoperit întregul quantum al amenzii, plata diferenței este cerută de la membrii asociației care erau activi pe piața relevantă pe care a fost încălcată legea, așa cum aceasta este definită în decizia Consiliului Concurenței prin care a fost sancționată încălcarea legii.

(4) Plenul Consiliului Concurenței nu solicită plata în temeiul alin. (2) sau (3) întreprinderilor care demonstrează că nu au pus în aplicare decizia asociației care a dus la încălcare sau că nu au avut cunoștință de existența acesteia, sau că s-au distanțat activ de aceasta înaintea inițierii investigației de către Plenul Consiliului Concurenței în cauza respectivă.

(5) Suma care revine spre plată fiecărei întreprinderi membru al asociației nu poate depăși nivelul maxim al amenzii stabilit prin prezenta lege pentru tipul de încălcare (procedural sau material) respectiv, calculat din cifra totală de afaceri realizată de întreprinderea în cauză în anul anterior sancționării.

Articolul 76. Penalități cu titlu cominatoriu

(1) Plenul Consiliului Concurenței poate aplica, prin decizie, persoanelor menționate la art. 20 alin. (2) lit. b), întreprinderilor sau asociațiilor de întreprinderi penalități în sumă de până la 5% din cifra de afaceri zilnică medie realizată de întreprinderea sau asociația de întreprinderi în cauză în anul anterior sancționării, pentru fiecare zi de întârziere, calculate de la o dată ulterioară stabilită în decizie, pentru a le obliga:

a) să înceteze o încălcare a prevederilor art. 5 sau 11, în conformitate cu o decizie luată în temeiul art. 41 alin. (2);

b) să respecte o prescripție care dispune măsuri interimare în temeiul art. 41 alin. (3);

c) să respecte un angajament devenit obligatoriu printr-o decizie în temeiul art. 41 alin. (4);

d) să furnizeze în mod complet și corect informațiile și documentele care le-au fost cerute potrivit prevederilor art. 54;

e) să se supună inspecției dispuse prin ordin al președintelui Consiliului Concurenței în condițiile art. 56 și 57;

f) să respecte o condiție sau o obligație impusă printr-o decizie adoptată în temeiul art. 25 alin. (1) lit. b) sau alin. (2) lit. c).

(2) În cazul în care persoanele menționate la art. 20 alin. (2) lit. b), întreprinderile sau asociațiile de întreprinderi au îndeplinit obligația pentru executarea căreia au fost aplicate penalitățile cu titlu cominatoriu, Plenul Consiliului Concurenței poate fixa suma definitivă a penalităților cu titlu

cominatoriu la o valoare mai mică decât cea care rezultă din decizia inițială. Art. 75 se aplică în mod corespunzător.

Articolul 77. Răspunderea pentru concurența neloială

(1) Prin derogare de la legea penală, comiterea faptelor de concurență neloială interzise la art. 15–19 din prezenta lege se sancționează de Consiliul Concurenței cu amendă în mărime de pînă la 0,5% din cifra totală de afaceri realizată de întreprinderea în cauză în anul anterior sancționării.

(2) Prejudiciul produs ca rezultat al acțiunilor constatate drept concurență neloială urmează a fi reparat, în conformitate cu prevederile Codului civil, de întreprinderea care l-a cauzat.

Articolul 78. Controlul deciziilor privind aplicarea amenzilor sau penalităților cu titlu cominatoriu

(1) Curtea Supremă de Justiție și Curtea de Apel Chișinău au competență deplină în ceea ce privește controlul deciziilor prin care Plenul Consiliului Concurenței a aplicat o amendă sau o penalitate cu titlu cominatoriu.

(2) Instanțele menționate la alin. (1) pot reduce sau majora amenzile sau penalitățile cu titlu cominatoriu aplicate, iar în cazul în care constată că decizia privind constatarea încălcării și/sau aplicarea amenzii sau a penalității este neîntemeiată și/sau este adoptată cu încălcarea procedurii, acestea pot anula amenzile sau penalitățile cu titlu cominatoriu aplicate.

Articolul 79. Repararea prejudiciului cauzat prin practici anticoncurențiale interzise

(1) Independent de sancțiunile aplicate potrivit prevederilor prezentei legi, dreptul la acțiune al persoanelor fizice și/sau juridice pentru repararea integrală a prejudiciului ce le-a fost cauzat printr-o practică anticoncurențială interzisă de prezenta lege rămîne rezervat.

(2) Persoanele fizice sau juridice care se consideră prejudiciate printr-o practică anticoncurențială interzisă de prezenta lege vor putea înainta cerere privind acordarea de despăgubiri în termen de un an de la data la care decizia Consiliului Concurenței pe care se întemeiază acțiunea a rămas definitivă sau a fost menținută, în tot sau în parte, printr-o hotărîre judecătorească definitivă și irevocabilă.

Articolul 80. Răspunderea pentru acțiuni de concurență neloială

(1) Instanța va obliga persoana care săvârșește o acțiune de concurență neloială să înceteze acțiunea sau să înlăture consecințele, să restituie documentele confidențiale însușite în mod ilicit de la deținătorul lor legitim și, după caz, să plătească despăgubiri pentru daunele pricinuite, conform legislației în vigoare.

(2) La cererea deținătorului legitim al secretului comercial, instanța poate dispune măsuri de interzicere a exploatării industriale și/sau comerciale a produselor rezultate din însușirea ilicită a secretului comercial sau distrugerea acestor produse. Interdicția încetează atunci când informația protejată a devenit publică.

(3) Dacă vreuna dintre acțiunile de concurență neloială cauzează daune patrimoniale sau morale, cel prejudiciat este în drept să se adreseze instanței competente cu acțiune în răspundere civilă corespunzătoare.

(4) Prin hotărârea dată asupra fondului, instanța poate dispune ca mărfurile sechestrate să fie vândute, după distrugerea falselor mențiuni. Din suma obținută în urma vânzării se vor acoperi mai întâi despăgubirile acordate.

(5) Dreptul la acțiune în concurență neloială aparține persoanelor fizice și juridice care practică activitate de întreprinzător, cu condiția ca între acestea și autorul faptei să existe un raport de concurență, adică să exercite un gen de activitate identic sau similar.

(6) Dacă acțiunea de concurență neloială a fost săvârșită de un salariat în exercitarea atribuțiilor de serviciu, patronul răspunde solidar cu salariatul pentru pagubele pricinuite, cu excepția cazului în care va putea dovedi că, potrivit uzanțelor, nu era în măsură să prevină comiterea faptei.

(7) Persoanele care au creat împreună prejudiciul răspund solidar pentru actele sau faptele de concurență neloială săvârșite.

(8) Pentru luarea unei măsuri ce nu suferă amânare se pot aplica dispozițiile art. 174–179 din Codul de procedură civilă.

(9) Dreptul la acțiune prevăzut de alin. (3) se prescrie în termen de un an de la data la care păgubitul a cunoscut sau ar fi trebuit să cunoască dauna și pe cel care a cauzat-o, dar nu mai târziu de trei ani de la data săvârșirii faptei.

Secțiunea a 2-a

Termenele de prescripție

Articolul 81. Termenele de prescripție pentru aplicarea de sancțiuni

(1) Dreptul Consiliului Concurenței de a aplica sancțiuni pentru încălcarea prevederilor prezentei legi se supune următoarelor termene de prescripție:

- a) un an, în cazul încălcărilor ce țin de concurență neloială prevăzute la art. 15–19;
- b) trei ani, în cazul încălcării prevederilor art. 68;
- c) cinci ani, în cazul tuturor celorlalte încălcări ale prevederilor prezentei legi.

(2) Termenul de prescripție începe să curgă de la data comiterii încălcării. În cazul încălcărilor cu caracter continuu sau repetate, termenul de prescripție începe să curgă de la data încetării încălcării.

Articolul 82. Întreruperea termenului de prescripție pentru aplicarea de sancțiuni

(1) Orice act emis de către Consiliul Concurenței în scopul examinării preliminare sau investigării unei încălcări întrerupe cursul termenului de prescripție pentru aplicarea de sancțiuni prevăzut la art. 81. Întreruperea termenului de prescripție produce efect de la data comunicării de către Consiliul Concurenței a actului emis, comunicare făcută cel puțin unei întreprinderi sau asociații de întreprinderi care a participat la săvârșirea încălcării.

(2) Termenul de prescripție se întrerupe prin acte ale Consiliului Concurenței, cum ar fi:

- a) solicitare de informații, în scris;
- b) ordin privind desfășurarea inspecției;
- c) dispoziție privind inițierea procedurii de investigație.

(3) Întreruperea termenului de prescripție produce efecte pentru toate întreprinderile sau asociațiile de întreprinderi care au participat la săvârșirea încălcării.

(4) După întreruperea cursului termenului de prescripție începe să curgă un nou termen, cu o durată similară, de la data la care Consiliul Concurenței a emis unul din actele menționate la alin. (2). Termenul de prescripție va expira cel târziu în ziua în care s-a scurs o perioadă egală cu dublul termenului de prescripție

aplicabil pentru săvârșirea încălcării în cauză, fără să fi aplicat Consiliul Concurenței o sancțiune prevăzută de prezenta lege.

Articolul 83. Termenul de prescripție pentru executarea sancțiunilor

(1) Orice act al Consiliului Concurenței emis în scopul examinării preliminare sau investigării unei încălcări întrerupe cursul termenului de prescripție pentru aplicarea sancțiunilor prevăzut la art. 81. Întreruperea termenului de prescripție produce efect de la data comunicării actului de către Consiliul Concurenței, comunicare făcută cel puțin unei întreprinderi sau asociații de întreprinderi care a participat la săvârșirea încălcării.

(2) Termenul de prescripție se întrerupe prin acte ale Consiliului Concurenței, cum ar fi:

- a) solicitare de informații, în scris;
- b) ordin privind desfășurarea inspecției;
- c) dispoziție privind inițierea procedurii de investigație.

(3) Termenul de prescripție pentru executarea sancțiunilor este întrerupt:

- a) prin comunicarea unei decizii de modificare a cuantumului inițial al sancțiunii sau de refuzare a unei cereri de modificare;
- b) prin orice act al Consiliului Concurenței emis în scopul executării silită a sancțiunilor.

(4) După întreruperea cursului termenului de prescripție începe să curgă un nou termen, cu o durată similară, de la data la care Consiliul Concurenței a emis unul din actele menționate la alin. (2). Termenul de prescripție va expira cel târziu în ziua în care s-a scurs o perioadă egală cu dublul termenului de prescripție aplicabil pentru săvârșirea încălcării în cauză, fără să fi aplicat Consiliul Concurenței o sancțiune prevăzută de prezenta lege.

(5) Termenul de prescripție pentru executarea sancțiunilor se suspendă:

- a) pe perioada în care se poate efectua plata;
- b) pe perioada în care executarea silită a plății este suspendată în temeiul unei hotărâri a instanței de judecată.

Secțiunea a 3-a

Politica de clemență

Articolul 84. Sfera și condițiile de aplicare a politicii de clemență

(1) Clemența este recompensa acordată de Consiliul Concurenței pentru cooperarea întreprinderilor și asociațiilor de întreprinderi cu Consiliul Concurenței, în cazul în care acestea sînt sau au fost parte a unui acord anticoncurențial.

(2) Politica de clemență nu se aplică acordurilor orizontale sau verticale care, conform legii, pot fi exceptate de la interdicția prevăzută la art. 5 alin. (1).

(3) Întreprinderile și asociațiile de întreprinderi pot obține imunitate la amendă sau reducerea cuantumului acesteia dacă îndeplinesc condițiile prevăzute de prezenta lege.

(4) Orice declarație înaintată de o întreprindere Consiliului Concurenței în scopul beneficierii de clemență face parte integrantă din dosarul cauzei, dacă întreprinderii respective i se acordă clemența de către Consiliul Concurenței. Aceasta nu poate fi divulgată sau utilizată în alte scopuri decît pentru aplicarea art. 5.

(5) Accesul la explicații este acordat doar părților implicate, cu condiția ca acestea să se angajeze, împreună cu reprezentanții împuterniciți legal care primesc acces în numele lor, să nu facă copii, prin mijloace mecanice sau electronice, ale oricăror informații din explicațiile la care este acordat accesul. Aceste persoane trebuie să asigure faptul că informațiile obținute din explicație vor fi utilizate doar pentru scopurile menționate la alin. (4). Alte persoane, precum autorii plîngerilor, nu au acces la explicații. Consiliul Concurenței va considera că acest tip de protecție specifică nu se mai justifică din momentul în care solicitantul dezvăluie unor terțe persoane conținutul cererii.

(6) Consiliul Concurenței nu poate lua nicio decizie în ceea ce privește oportunitatea acordării imunității condiționate sau oportunitatea recompensării vreunei solicitări de clemență în cazul în care se constată că solicitarea se referă la încălcări care depășesc termenul de prescripție de 5 ani prevăzut la art. 81, deoarece o astfel de cerere nu ar mai avea obiect.

Articolul 85. Imunitatea la amendă

Imunitatea la amendă reprezintă exonerarea de la aplicarea amenzii pentru încălcarea prevederilor art. 5 alin. (1). Există două tipuri de imunitate la amendă: de tip A și de tip B.

Articolul 86. Imunitatea de tip A

(1) Consiliul Concurenței va acorda imunitate de tip A la amendă dacă sînt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

a) întreprinderea sau asociația de întreprinderi este prima care furnizează informații și elemente probatorii care, în opinia Consiliului Concurenței, permit declanșarea procedurii de investigație și efectuarea de inspecții;

b) la data furnizării elementelor probatorii, Consiliul Concurenței nu deținea suficiente elemente pentru declanșarea procedurii de investigație sau efectuarea de inspecții;

c) sînt îndeplinite condițiile generale pentru acordarea clemenței prevăzute la art. 90.

(2) Pentru ca Consiliul Concurenței să poată declanșa procedura de investigație și să poată efectua inspecții în conformitate cu prevederile alin. (1), întreprinderea sau asociația de întreprinderi trebuie să furnizeze următoarele informații și elemente probatorii:

1) o declarație care să includă, în măsura în care întreprinderea sau asociația de întreprinderi are cunoștință despre aceste elemente la momentul înaintării cererii:

a) o descriere detaliată a modului de organizare a presupusului acord, inclusiv:

- scopurile sale, activitățile și modalitatea de funcționare;
- produsele implicate, aria geografică, durata de funcționare și volumele de piață estimate a fi afectate de către presupusul acord;
- datele și locurile de întîlnire, conținutul discuțiilor și participanții la întîlnirile desfășurate în cadrul presupusului acord;

– toate explicațiile relevante în legătură cu elementele probatorii furnizate pentru a susține cererea;

b) numele și adresa întreprinderii sau asociației de întreprinderi care înaintează cererea pentru acordarea imunității, precum și numele și adresele tuturor celorlalte întreprinderi sau asociații de întreprinderi care participă sau au participat la presupusul acord;

c) numele, funcțiile, amplasarea birourilor și, în caz de necesitate, adresele de domiciliu ale persoanelor care, din informațiile întreprinderii sau asociației de întreprinderi, sînt sau au fost parte a presupusului acord, inclusiv a persoanelor care au fost implicate în numele solicitantului;

2) alte probe în legătură cu presupusul acord, aflate în posesia întreprinderii sau asociației de întreprinderi ori disponibile la momentul înaintării cererii, incluzînd în mod particular orice probe din perioada încălcării suspectate.

(3) Declarațiile pot lua forma unor documente scrise și semnate de către reprezentanți ai întreprinderii sau asociației de întreprinderi ori de împuterniciți în numele acestora sau pot fi efectuate oral, în acest caz fiind înregistrate pe suport magnetic.

Articolul 87. Imunitatea de tip B

(1) Consiliul Concurenței va acorda imunitate de tip B la amendă dacă sînt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

a) întreprinderea sau asociația de întreprinderi este prima care furnizează informații și elemente probatorii ce vor permite Consiliului Concurenței să stabilească încălcarea prevederilor art. 5 alin. (1);

b) la data furnizării elementelor probatorii, Consiliul Concurenței nu deținea suficiente elemente pentru a stabili încălcarea prevederilor art. 5 alin. (1);

c) nicio întreprindere sau asociație de întreprinderi nu obținuse imunitatea conform art. 86 în legătură cu presupusul acord;

d) sînt îndeplinite condițiile generale pentru acordarea clemenței specificate la art. 90.

(2) Pentru a obține imunitatea de tip B, întreprinderea sau asociația de întreprinderi trebuie să furnizeze informații și elemente probatorii de natura celor prevăzute la art. 86 alin. (2).

Articolul 88. Întreprinderile sau asociațiile de întreprinderi excluse de la beneficiul imunității la amendă

Întreprinderea sau asociația de întreprinderi inițitoare a acordului și/sau întreprinderea sau asociația de întreprinderi care a întreprins măsuri pentru a constrînge alte întreprinderi să participe la presupusul acord ori să rămîină parte a acestuia nu pot beneficia de imunitate la amendă. Acestea pot beneficia de o reducere a cuantumului amenzii, dacă îndeplinesc cerințele și condițiile prevăzute de prezenta lege.

Articolul 89. Reducerea cuantumului amenzii

(1) Întreprinderile sau asociațiile de întreprinderi care dezvăluie participarea lor la un acord ce afectează concurența, dar care nu îndeplinesc condițiile pentru obținerea imunității, pot beneficia de o reducere a cuantumului amenzii față de nivelul care le-ar fi fost aplicat în mod normal.

(2) Pentru a putea beneficia de reducerea menționată la alin. (1) , întreprinderea sau asociația de întreprinderi trebuie să furnizeze Consiliului Concurenței elemente probatorii referitoare la pretinsa încălcare a legii, care să aducă o contribuție suplimentară semnificativă în raport cu cele aflate deja în posesia acestuia și trebuie să îndeplinească condițiile generale pentru acordarea clementei.

(3) Contribuția suplimentară semnificativă se referă la măsura în care elementele probatorii, necunoscute pînă la acea dată, furnizate de o întreprindere sau asociație de întreprinderi consolidează, prin înseși natura lor și/sau prin gradul lor de precizie, capacitatea Consiliului Concurenței de a demonstra existența presupusului acord.

(4) Elementele probatorii scrise provenind din perioada la care faptele se raportează au o contribuție mai mare decît cele stabilite ulterior.

(5) Elementele probatorii care au o legătură directă cu faptele în cauză vor fi considerate ca fiind mai importante decît cele care nu au decît o legătură indirectă cu faptele respective.

(6) Elementele probatorii concludente vor fi considerate ca avînd o contribuție suplimentară mai importantă decît elementele probatorii, precum declarațiile, care necesită verificarea și coroborarea cu alte surse, în situația în care sînt contestate.

(7) În toate deciziile emise, la sfîrșitul procedurii de investigație, Consiliul Concurenței va determina nivelul reducerii de care va beneficia întreprinderea sau asociația de întreprinderi, raportat la amenda care i-ar fi fost aplicată în mod normal:

- a) pentru prima întreprindere care furnizează elemente probatorii ce aduc o contribuție suplimentară semnificativă – o reducere cuprinsă între 30% și 50%;
- b) pentru a doua întreprindere care furnizează elemente probatorii ce aduc o contribuție suplimentară semnificativă – o reducere cuprinsă între 20% și 30%;
- c) pentru celelalte întreprinderi care furnizează elemente probatorii ce aduc o contribuție suplimentară semnificativă – o reducere de maximum 20%.

(8) Pentru a determina nivelul reducerii în cadrul fiecăreia dintre tranșele menționate la alin. (7), Consiliul Concurenței va lua în considerare data la care i-au fost comunicate elementele probatorii ce îndeplinesc condițiile prevăzute la alin. (2), precum și valoarea contribuției suplimentare aduse de acestea.

(9) Dacă întreprinderea sau asociația de întreprinderi care solicită reducerea cuantumului amenzii este prima care furnizează elemente probatorii, în sensul celor prevăzute la alin. (3)–(6), pe care Consiliul Concurenței le utilizează pentru a identifica fapte adiționale care conduc la creșterea gravității sau duratei încălcării, Consiliul Concurenței nu va lua în calcul aceste fapte adiționale la stabilirea cuantumului amenzii aplicate întreprinderii sau asociației de întreprinderi care le-a furnizat.

Articolul 90. Condițiile generale pentru acordarea clemenței

(1) Orice întreprindere sau asociație de întreprinderi care dorește să solicite imunitate la amendă trebuie să se adreseze Consiliului Concurenței.

(2) Întreprinderea sau asociația de întreprinderi poate beneficia de clemență dacă îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

a) cooperează în mod real, total, continuu și prompt cu Consiliul Concurenței pe parcursul întregii proceduri de investigație, adică:

– furnizează Consiliului Concurenței toate informațiile relevante și elementele probatorii de care dispune sau ar trebui să dispună referitoare la încălcarea suspectată;

– rămîne la dispoziția Consiliului Concurenței pentru a răspunde oricărei solicitări care ar putea contribui la stabilirea faptelor în cauză;

– nu distruge, nu falsifică și nu ascunde informații relevante ori elemente probatorii referitoare la presupusul acord; și

– nu dezvăluie existența cererii pentru clemență sau conținutul acesteia înainte ca Consiliul Concurenței să transmită raportul de investigație părților, cu excepția cazului în care Consiliul Concurenței a stabilit altfel;

b) a încetat, la solicitarea Consiliului Concurenței, implicarea în presupusul acord;

c) nu a dezvăluit intenția sa de depunere a unei cereri pentru clemență sau elemente ale cererii.

Articolul 91. Procedura de acordare a imunității la amendă

(1) O întreprindere sau asociație de întreprinderi care înaintează o cerere pentru imunitate trebuie:

a) să furnizeze imediat Consiliului Concurenței, pe lângă declarații, toate informațiile și elementele probatorii de care dispune în legătură cu presupusa încălcare a legii; sau

b) să prezinte în primă fază informațiile de care dispune, într-o formă ipotetică. Întreprinderea sau asociația de întreprinderi trebuie să prezinte o listă descriptivă a elementelor probatorii propuse a fi divulgate la o dată ulterioară convenită. Această listă trebuie să reflecte cu exactitate natura și conținutul

elementelor probatorii, păstrînd caracterul ipotetic al divulgării. Copiile documentelor, din care au fost eliminate pasaje sensibile, pot fi utilizate pentru a demonstra natura și conținutul elementelor probatorii prezentate în lista descriptivă. Numele întreprinderii sau asociației de întreprinderi solicitante, precum și numele altor întreprinderi implicate în presupusa înțelegere nu sînt necesare a fi divulgate pînă la momentul în care sînt furnizate elementele probatorii indicate în lista descriptivă. Trebuie identificate cu claritate tipul încălcării, produsul implicat în presupusul acord, aria geografică afectată, precum și durata estimată a presupusei încălcări.

(2) Consiliul Concurenței va confirma în scris primirea cererii de imunitate la amendă, precum și data și ora la care întreprinderea a furnizat elementele probatorii menționate.

(3) După ce a primit informațiile și elementele probatorii furnizate conform alin. (1) lit. a) din prezentul articol și a verificat dacă acestea îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 86 alin. (1) lit. a) și b) sau la art. 87 alin. (1) lit. a), b) și c), Consiliul Concurenței acordă întreprinderii sau asociației de întreprinderi, în scris, imunitatea condiționată la amendă.

(4) În situația în care o întreprindere sau asociație de întreprinderi a prezentat informațiile și elementele probatorii în formă ipotetică, Consiliul Concurenței verifică dacă natura și conținutul elementelor probatorii descrise în lista menționată la alin. (1) lit. b) din prezentul articol îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 86 alin. (1) lit. a) și b) sau la art. 87 alin. (1) lit. a), b) și c) și informează întreprinderea sau asociația de întreprinderi în acest sens. După furnizarea elementelor probatorii, dar nu mai tîrziu de data convenită, și după ce a verificat că acestea corespund descrierii făcute în listă, Consiliul Concurenței îi va acorda în scris întreprinderii sau asociației de întreprinderi imunitatea condiționată la amendă.

(5) Consiliul Concurenței va informa în scris întreprinderea sau asociația de întreprinderi despre neîndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 86 și 87.

(6) În situația în care există mai multe solicitări pentru acordarea imunității, Consiliul Concurenței examinează cererile referitoare la aceeași potențială încălcare a legii în ordinea cronologică a primirii lor.

(7) Dacă, la sfîrșitul procedurii de investigație, întreprinderea sau asociația de întreprinderi îndeplinește condițiile prevăzute la art. 86 sau 87, după caz, Consiliul Concurenței îi acordă prin decizie imunitate la amendă. În situația în care, la sfîrșitul procedurii de investigație, întreprinderea sau asociația de

întreprinderi nu îndeplinește condițiile prevăzute la art. 86 sau 87, aceasta nu va beneficia de imunitate.

(8) Întreprinderea sau asociația de întreprinderi poate să informeze în orice moment Consiliul Concurenței că nu mai dorește continuarea procedurilor referitoare la cererea sa. În această situație, întreprinderea sau asociația de întreprinderi poate retrage informațiile și documentele înaintate Consiliului Concurenței în vederea acordării imunității sau poate solicita ca acestea să fie luate în considerare pentru o eventuală reducere a amenzii. Acest lucru nu poate împiedica Consiliul Concurenței să se folosească de drepturile sale de investigație pentru a obține informațiile respective.

Articolul 92. Procedura beneficierii de reducere a amenzii

(1) O întreprindere sau asociație de întreprinderi care dorește să beneficieze de reducerea cuantumului amenzii conform art. 89 alin. (2) trebuie să înainteze o cerere Consiliului Concurenței și să prezinte suficiente elemente probatorii ale presupusului acord. Orice furnizare voluntară a unor elemente probatorii către Consiliul Concurenței, de natură a fi luată în considerare pentru a beneficia de tratamentul favorabil prevăzut la art. 89, trebuie să fie clar identificată la momentul transmiterii ca făcând parte dintr-o solicitare pentru reducerea cuantumului amenzii.

(2) Consiliul Concurenței confirmă în scris primirea cererii pentru reducerea cuantumului amenzii și fiecare furnizare ulterioară de elemente probatorii, indicând data și ora exactă a fiecărei furnizări. Consiliul Concurenței nu se pronunță asupra unei cereri pentru reducerea cuantumului amenzii înainte de a lua o decizie cu privire la o cerere existentă pentru imunitate condiționată la amendă referitoare la aceeași încălcare.

(3) În cazul în care Consiliul Concurenței ajunge la concluzia preliminară că elementele probatorii prezentate de întreprindere sau asociația de întreprinderi aduc o contribuție suplimentară semnificativă conform art. 89 alin. (2) și (3) și că întreprinderea sau asociația de întreprinderi a îndeplinit condițiile prevăzute la art. 90 alin. (2) și la alin. (1) al prezentului articol, acesta informează în scris întreprinderea sau asociația de întreprinderi cu privire la posibilitatea de a reduce cuantumul amenzii conform art. 89 alin. (7), dar nu mai târziu de data la care raportul de investigație este transmis părților implicate. În cadrul aceleiași perioade de timp, Consiliul Concurenței informează în scris întreprinderea sau asociația de întreprinderi, dacă ajunge la concluzia preliminară că respectiva întreprindere sau asociație de întreprinderi nu poate beneficia de reducerea cuantumului amenzii.

(4) În deciziile pe care le emite la finalizarea procedurii de investigație, Consiliul Concurenței va evalua situația finală a fiecărei întreprinderi sau asociații de întreprinderi care a înaintat o cerere pentru reducerea cuantumului amenzii și va determina:

- a) dacă elementele probatorii furnizate de către întreprindere sau asociația de întreprinderi aduc o contribuție suplimentară semnificativă în raport cu elementele probatorii aflate deja în posesia Consiliului Concurenței;
- b) dacă au fost îndeplinite condițiile prevăzute la art. 89 alin. (2);
- c) nivelul exact al reducerii de care beneficiază întreprinderea sau asociația de întreprinderi conform art. 89 alin. (7).

(5) În cazul în care Consiliul Concurenței constată că întreprinderea sau asociația de întreprinderi nu a îndeplinit condițiile prevăzute la art. 89 alin. (2), aceasta nu va beneficia de clemență.

Capitolul IX

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 93

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării, cu excepția prevederilor ce țin de acceptarea angajamentelor propuse de întreprinderi, care se pun în aplicare cu începere de la 1 ianuarie 2015.

(2) În termen de 2 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Agenția Națională pentru Protecția Concurenței se reorganizează în Consiliul Concurenței, care devine succesor al Agenției Naționale pentru Protecția Concurenței.

(3) Până la 1 noiembrie 2012, Guvernul, în comun cu Consiliul Concurenței, va prezenta Parlamentului propuneri privind modificarea legislației referitoare la nivelul de salarizare a Consiliului Concurenței, care nu va fi mai jos decât nivelul de salarizare a Curții de Conturi.

(4) Directorul general al Agenției Naționale pentru Protecția Concurenței și cei doi adjuncți ai acestuia, numiți în funcție în condițiile Legii nr. 1103-XIV din 30 iunie 2000 cu privire la protecția concurenței, vor exercita funcția de președinte și, respectiv, de vicepreședinti ai Plenului Consiliului Concurenței până la desemnarea componentei Plenului Consiliului Concurenței în conformitate cu prevederile prezentei legi.

(5) Plîngerile și cauzele ale căror proceduri de examinare de către Agenția Națională pentru Protecția Concurenței nu s-au încheiat până la data intrării în

vigoare a prezentei legi se examinează conform normelor de procedură prevăzute de prezenta lege și normelor materiale, inclusiv celor privind răspunderea pentru încălcarea legislației concurențiale, prevăzute de legea în vigoare la data comiterii încălcării.

(6) Litigiile care la data intrării în vigoare a prezentei legi se află în proces de examinare se soluționează în conformitate cu normele legii în vigoare la data apariției litigiului.

Articolul 94

În termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi, Consiliul Concurenței:

- a) va elabora și va adopta actele normative necesare punerii în aplicare a prezentei legi;
- b) va aduce actele sale normative în concordanță cu prevederile prezentei legi;
- c) va prezenta, în comun cu Guvernul, propuneri de modificare a legislației în vigoare, în scopul asigurării compatibilității cu prezenta lege.

Articolul 95

La data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă:

Legea nr. 906-XII din 29 ianuarie 1992 privind limitarea activității monopoliste și dezvoltarea concurenței (Monitorul Parlamentului Republicii Moldova, 1992, nr. 2, art. 46), cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 1103-XIV din 30 iunie 2000 cu privire la protecția concurenței (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 166–168, art. 1205), cu modificările și completările ulterioare.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

MARIAN LUPU

Chișinău, 11 iulie 2012.

Nr. 183.